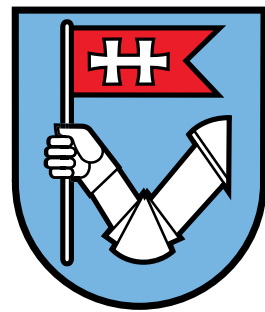

Radničné noviny

Mesačník pre všetkých, ktorí majú radi Nitra

júl - august 2023 2. číslo / 5. ročník

4-5 Cena krátkodobého
lístka je vyššia.
Prečo to bolo nutné?

12-13 Po celej Nitre vznikli
nové ihriská, čiastočne
vynahradia zatvorený park

20-21 Odpad netriedime
dostatočne,
dopláca na to celé mesto

Noviny pre
slabozrakých

Nitra vo veľkom štýle
oslávila okrúhle výročie
príchodu vierozvestcov

Na Štúrovej pribudol vjazd na parkovisko

Prepája dve existujúce parkoviská, jedno pred Domom služieb a druhé pred neďalekou bytovkou. Nový vjazd uľahčí prístup obyvateľom, v prípade potreby, záchranným zložkám. Cena prác bola 18 550 eur vrátane DPH.

Na Lipe opravili fasádu

Ide o rekonštrukciu kompletnej hliníkovej fasády z prednej strany budovy, pričom sa zachová pôvodný vzhľad. Predné priečelie budovy bolo potrebné riešiť dlhšiu dobu, nakoľko 40 rokov staré okná netesnili a zatekalo tam. Cena prác je 162-tisíc s DPH. Na celkovú rekonštrukciu Kina Lipa sa radnica snaží získať financie z externých zdrojov.

Matrika má v utorky a štvrtky nestránkové dni

Klienti si budú môcť vybaviť záležitosti na matrike len v pondelky, stredy a piatky. Toto rozhodnutie prijala vedenie mesta Nitra na základe prosby od štátu. V súvislosti s vyplácaním rodičovského dôchodku je potrebné urgentne vykonať opravy vzťahových údajov, ktoré vedú poskytnúť len matričné úrady.

Začala oprava mosta na trase Nitra – Topoľčany

Práce si vyžiadali čiastočné uzatvorenie križovatky rýchlostnej cesty R1A a cesty I/64 v Nitre. Doprava je vedená striedavo v jednom jazdnom pruhu za pomoci svetelnej signalizácie. Opravy na moste potrvávajú do 13. októbra. V prvej etape sa bude realizovať oprava pravej polovice mosta v smere Nitra v trvaní osem týždňov. V druhej etape budú opravovať ľavú polovicu v smere Topoľčany po dobu sedem týždňov.

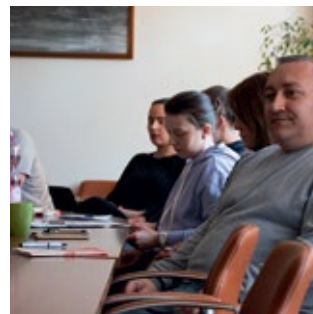
Obyvatelia vnútrobloku na Štúrovej dali prednosť oddychovej zóne pred parkovacími miestami

Rozhodli o tom samotní obyvatelia vnútrobloku Štúrova 17-21, ktorí si dali vypracovať projektovú dokumentáciu a následne mestský úrad získal dotáciu viac ako 158-tisíc eur z eurofondov. Pribudne tu nová zezeň, altánok, lavičky aj detské ihrisko. Práce majú byť ukončené do konca októbra.

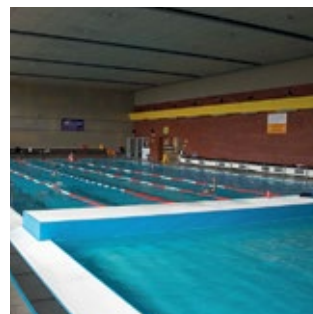
Radnica získala peniaze na cyklotrasu Vodná – Zelokvet

Prepojí práve budovanú cyklotrasu Klokočina – Diely – Mlynárce s existujúcou sieťou cyklotrás v okolí rieky Nitra. Ide o prepojenie strategického priemyselného parku s cyklotrasou Dobrotka a následne na sídlisko Diely. Cyklotrasa bude mať necelých 1,5 km a bude viesť od Vodnej ulice k Zelokvetu, cez Bratislavskú ulicu. Ukončená bude na Dubíkovej ulici v Mlynárčiach.

Zamestnanci úradu absolvovali školenie na tému proklientskeho prístupu a scitlivovania ku kultúrnym odlišnostiam

Počas dvojdnového školenia sa interaktívnou formou dozvedeli nielen novinky v oblasti proklientskeho prístupu, ale zážitkovou formou spoznali typy klientov, ich možné reakcie v náročných situáciách. Kolegovia sa oboznámili s témami ako sú asertivita, nenásilná komunikácia, kultúrne odlišnosti v komunikácii. Prostredníctvom praktických cvičení rozvíjali svoje sociálne a komunikačné zručnosti, ktoré sú dôležité pri ich práci.

Ako budú v lete otvorené plaváreň a sauna?

Mestskú plaváreň čaká od 1. do 31. júla pravidelná potrebná odstávka. Od prvého júna sa prevádzka sauny v Mestskom kúpeľi skrátila na polovičný režim. Od nedele do stredy bude zatvorená. Pre mužov bude otvorená vo štvrtok od 11. do 20. hodiny a v sobotu od 11. do 15. hodiny, pre ženy v piatok od 11. do 20. hodiny a v sobotu od 15. do 19. hodiny.

Evolúcia, a nie revolúcia

EDITORIÁL

Milí čitatelia,

nitrianske Radničné noviny mali niekoľkomesačnú pauzu. My vieme, že chýbali, rovnako sme si istí, že ste postrehli ich absenciu. Presvedčili nás o tom desiatky mailov, telefonátov, osobných požiadaviek na opätovné obnovenie vychádzania novín.

Posledné číslo ste držali v rukách v januári. Za ten čas sa v novom mestskom zastupiteľstve sformovali nové poslanecké kluby, ktoré sa dohodli na spôsobe vydávania mestského mesačníka. I keď so slovom mesačník opatrne, všakže. :-)

Vytvorila sa Redakčná rada zložená z ôsmich poslancov, zástupcov všetkých poslaneckých klubov a z dvoch externých odborníkov na médiá. Rada má v tomto volebnom období v rukách to, ako bude mestské periodikum vyzeráť aj to, čo si v ňom prečítate – v spolupráci s redakciou novín tvorenou zamestnancami mestského úradu.

Nemá zmysel zaťažovať vás internými, často zložitými diskusiami o podobe novín, pretože v princípe je jedno, či má niekto politický názor naľavo, napravo alebo v strede, či je niekto konzervatívnejší, liberálnejší. Spája nás Nitra ako miesto či mesto,

ktoré sme si vybrali pre život. Preto niet pochýb, že čo člen rady alebo redakcie, to úprimná snaha priniesť vám čo najpresnejšie, najúplnejšie, najaktuálnejšie a najpútavejšie informácie o čom inom, ako o našej Nitre. Čo na tom, že sa niekedy líšime v spôsobe, ako to dosiahnuť.

Jeden z členov rady v tých spomínaných interných diskusiách povedal, že v prípade Radničných novín nie je za revolúciu, ale skôr za evolúciu. Myslel tým, že netreba urobiť radikálny rez, skôr treba noviny meniť postupne, nechať ich podľahnúť prirodzenému vývoju, odzrkadliť v nich to, čo si pýtajú občania Nitry. Lebo pre nich sú Radničné noviny v prvom rade.

Budeme vďační za vašu priazeň aj v ďalšom období. A nielen za ňu. Oceníme, ak sa nám ozvete a dáte vedieť, ako by ste noviny vylepšili, aké rubriky by ste si v nich vedeli predstaviť, čomu by sme mali venovať viac pozornosti, čo vás baví čítať. Na oplátku vám my môžeme sľúbiť, že sa posnažíme prinášať vám mesačník mesta, na ktorý budeme všetci právom hrdí.

Evolučne, nie revolučne.

Príjemné leto s letným dvojčísлом Radničných novín vám za celú redakciu aj Redakčnú radu praje,

Tomáš Holúbek,
šéfredaktor.

Obsah

4 – 5

Čo spôsobilo nárast cien MHD?

6 – 7

Nitra zlepší životy tínedžerov vďaka dátam

8 – 9

Veľké investičné akcie v Nitre dostali zelenú

12 – 13

A čo deti, majú sa kde hrať?

14

Práce na obnove Starého parku výrazne pokročili

18

Radnica revitalizuje neobjavenú časť Nitry

20 – 21

Študenti sa hrabali odpadkami, aby zistili, čo netriedime

22 – 23

Udržateľná Nitra

27

Dobrovoľníci skrášlili amfiteáter

28 – 29

Pozrite sa s nami, aké boli slávnosti Nitra milá Nitra

facebook/nitramesto
instagram/mesto_nitra

Radničné noviny – mesačník pre všetkých, ktorí majú radi Nitru

Číslo 2/2023 | Ročník 5 | Vydáva: Mesto Nitra – Mestský úrad v Nitre, Štefánikova trieda 60, 950 06 Nitra | IČO: 00 308 307 | Adresa redakcie: Mestský úrad, Odbor komunikácie a propagácie, Štefánikova trieda 60, 950 06 Nitra, redakcia@msunita.sk | Redakcia: Tomáš Holúbek – šéfredaktor, Jana Krajčovičová, Lenka Mareková, Roman Oravec, Mária Snopová | Grafická úprava: Peter Jánsky | Tlač: Komárňanské Tlačiarne, spol. s r.o.; Bratislavská cesta 3012, 945 05 Komárno | Vyšlo: júl 2023 | Náklad: 8 000 ks | Bezplatná distribúcia na verejne dostupné miesta v Nitre | ISSN 2644 -6073 | EV 5851/19.

Po 11 rokoch sa v Nitre dvíha cena krátkodobého lístka

Zmeny, ktoré odsúhlasilo mestské zastupiteľstvo, budú platiť od 1. septembra. Po novom kúpite hodinový lístok kartou alebo cez aplikáciu za 75 centov, u vodiča alebo cez SMS-ku za 1 euro.

Nová sadzba cestovného mestskej autobusovej dopravy v Nitre je zverejnená na stránke dopravcu Transdev Slovensko a v mobilnej aplikácii.

Dôvodom sú rastúce ceny. Financovanie MHD je za doterajších podmienok neudržateľné. Cena jednorazového obyčajného cestovného sa nezvyšovala od roku 2012. Priemerný nárast cien v národnom hospodárstve bol odvtedy 32 %. Po započítaní predpokladanej výšky inflácie podľa Národnej banky Slovenska pre rok 2023 ide o priemerný rast cien v porovnaní s rokom 2012 o 45 %.

Najlacnejší ročný lístok zo všetkých krajských miest

Pre cestujúcich je naďalej najvýhodnejšie zakúpiť si ročný lístok, ktorého cena je v rámci slovenských krajských miest najlacnejšia. V Nitre bude jeho cena 185 eur. Občan teda denne zaplatí 0,51 eur za neobmedzený počet jazd. Pre držiteľov plakiet, preukazu

DRUH LÍSTKA	NOVÁ CENA
60-minútový u vodiča alebo cez SMS	1 €*
24-hodinový	3 €
mesačný	25 €
polročný	115 €
ročný	185 €**
* zľavnené ceny u vodiča sú zrušené, platí sa jednotná sadzba 1 € ** všetky typy lístkov si pozrite na nitra.transdev.sk	

ŽTP a občanov nad 70 rokov ostáva ročné cestovné nezmenené. Pre porovnanie, v Žiline zaplatíte za ročný lístok 231 eur, v Bratislave 239 eur, v Košiciach a v Prešove 199 eur.

Ďalšie zmeny

Pozmeňujúcim návrhom poslanca Pavla Obertáša (Spolu pre Nitru) sa od septembra ruší zľavnené cestovné pre dôchodcov medzi 60. a 63. rokom života, pričom zľava začína platiť pre všetkých rovnako od 63 rokov. „Vek sme chceli zjednotiť, aby sme nediskriminovali napríklad tých, ktorí nemajú nárok na výsluhový dôchodok. Nastavením presne od 63. roku života budú mať všetci jednotne právo na zvýhodnenú cenu,“ vysvetlil Obertáš.

Zaroveň sa ruší bezplatné cestovné pre odídencov z Ukrajiny. „Je to aj požiadavka od obyvateľov mesta, legislatíva nám neukladá Ukrajincov zvýhodňovať. Myslím, že to preklenovacie obdobie už prešlo a odídenci sa začlenili do pracovného procesu,“ dodal.

Spoje do Párovských Hájov

Na zasadnutí mestského zastupiteľstva zazneli aj požiadavky na posilnenie autobusových spojov do Párovských Hájov. Ako informovala poslankyňa Jarmila Kráľová (Nezávislí), „v minulosti sa počet spojov navýšil o 6, momentálne chodí 20 denne, cez víkend 9 spojov, každé dve hodiny. Posledný autobus do Párovských Hájov ide o 20. 42. “ To podľa nej spôsobuje problémy najmä obyvateľom, ktorí nevlastnia motorové vozidlo.

V roku 2022 bol upravený interval v čase prepravných špičiek z dovtedajších 60 na požadovaných 30 minút. Cez víkend je však oblasť aj naďalej obsluhovaná v nevyhovujúcom 120-minútovom intervale, ktorý

by mal byť zmenený na 60 minút. „Rovnako ako z iných okrajových častí mesta, aj z Párovských Hájov je dominujúcim spôsobom dochádzania do mesta preprava autom, čo spôsobuje problémy v centre mesta, najmä v dynamickej doprave. Nárast počtu cestujúcich z Párovských Hájov by mal pozitívny vplyv na dopravu aj v samotnom meste,“ vysvetlil referent pre mobilitu a MHD Ivan Janček.

Subjekty na periférii

Problémy s verejnou dopravou neobchádzajú ani novovznikajúce obchodné domy. „Aktuálne nitrianska radnica rokuje so zástupcami firiem v priemyselnom parku a spoločnosťou Kaufland o ich možnom spolufinancovaní zvýšených nákladov na MHD v prípade, že by sa mesto rozhodlo rozšíriť obsluhu aj do týchto častí. Následne bude návrh, vychádzajúci z materiálu už predloženého na aprílovom

zasadaní mestského zastupiteľstva, predložený formou samostatného materiálu,“ uviedol Janček.

Podľa poslanca Igora Kršiaka (Fungujúca Nitra) „by sme nemali hneď naskakovať na to, že každý podnikateľský subjekt, či je to už strategický park alebo Kaufland, si vytvorí nejaký biznis model a my sa potom budeme každým autobusom hrnúť na každú perifériu len za to, že tam možno boli lacnejšie pozemky na výstavbu.“ Namiesto toho by sa

Prečo boli viaceré mestá nútené k úprave cien MHD? Prečítajte si stanovisko odboru dopravy:

Mesto má povinnosť zabezpečiť svojim občanom MHD v takej kvalite, aby boli cestujúci spokojní a aby uprednostnili autobusy pred autami.

Nitra má na to všetky predpoklady: má jeden z najmodernejších vozových parkov na Slovensku, a to sa prejavuje aj na kvalite cestovania.

To všetko však niečo stojí. Občan sa výškou cestovného podieľa na celkových nákladoch na MHD len približne jednou štvrtinou.

V Nitre sa cena základného cestovného nemenila vyše 10 rokov, pričom za tú dobu stúpli ceny vplyvom inflácie o neuveriteľných 45 %. Tak ako iné slovenské mestá, aj Nitra sa teda rozhodla zvýšiť cenu cestovného. Snahou bolo nastaviť ceny citlivo, v prospech cestujúceho, a teda môžeme povedať, že aj po zvýšení cestovného bude mať Nitra stále najlacnejšiu MHD spomedzi porovnateľných krajských miest. Stále bude platiť, že cestujúci

výškou cestovného neprispieje ani polovicou skutočných nákladov, ale aj tak takto ušetrené peniaze z mestského rozpočtu budú môcť byť použité zase na iné rozvojové projekty, ako napríklad postupná oprava chodníkov, rozvoj cyklo dopravy, starostlivosť o zeleň a podobne.

Ak by viac ľudí využívalo MHD, dýchali by sme čistejší vzduch (autá v mestách extrémne viera prachové častice), cesty by mohli byť užšie a naše ulice by mohli mať viac zelene, stromov, širšie chodníky a podobne. Aj preto je potrebné budovať vyhradené bus pruhy.

Chceli sme občanom so zvýšením cestovného priniesť aj niečo „naviac“, a preto sme poslancom predkladali návrh na obsluhu Kauflandu na Zlatomoraveckej, ul. Cez panské-priemyselný park, rozšírenie obsluhy Párovských Hájov. Poslanci tieto návrhy stále nepodporili, ale my ich predložíme opätovne.

MESTO MUSÍ VÝRAZNE DOPLÁČAŤ ZA MHD

Obyvateľ Nitry zaplatí za lístok na autobus asi iba štvrtinu jeho skutočnej ceny. Ročné náklady na MHD sú pritom až okolo desať miliónov eur, čo predstavuje skoro desať percent rozpočtu mesta. Upozornil na to šéf komisie mobility Andrej Sitkey. „Náklady na MHD za vlašajšok boli 10 524 465 eur a tržby boli 2 435 139 eur. Mesto Nitra muselo doplatiť 8 089 326 eur. Podiel cestujúcich na celkových nákladoch je 23,14 %. Mesto, a teda aj ostatní obyvatelia, platia 76,86 %,“ upozornil Andrej Sitkey. Vlni bola pritom cena za kilometer vyčíslená na 2.2471 €, v tomto roku je to už 2.5475, čo je nárast o 13,4 %. Vo finančnom vyjadrení sa zvýšia finančné náklady na MHD o 1100 000 eur. A práve tieto náklady majú byť hradené zo zvýšeného cestovného, vysvetlil Sitkey.

podľa neho otázka spolufinancovania takýchto nákladov na obslužnosť územia mala prejednávať so zainteresovanými subjektami vopred.

Poslanci zatiaľ schválili optimalizáciu na týchto linkách: 1, 2, 4, 8, 9, 15, 18, 23, 24, 32 a 35.

Lenka Mareková,
Jana Krajčovičová

Návykové látky, rodina, škola aj zdravie. Nitra sa snaží zlepšiť životy tínedžerov vďaka získaným dátam

ČO JE PLANET YOUTH?

Planet Youth je program primárnej prevencie zameraný na celú populáciu a je navrhnutý tak, aby mal v komunitách dlhodobý vplyv na zníženie užívania návykových látok medzi mládežou. Metodika PY sa líši od tradičných metód, ktoré sa v prevencii často používajú. Namiesto zaužívaných diskusií s dospelými o faktoch a rizikách, ktoré sú spojené s požívaním alkoholu, tabaku a iných drog, PY nahliada na celú našu súčasnú spoločnosť ako na „pacienta“ a verí, že budovanie komunity, ktorá je schopná oddialiť nástup alkoholu, tabaku a iných drog do života mládeže, je účinným spôsobom ako z dlhodobého hľadiska znížiť riziko vážnych zdravotných problémov súvisiacich s užívaním návykových látok.

Planet Youth je súčasťou Nitrianskeho centra pre podporu vzdelávania a práce s mládežou, ktoré okrem iných aktivít zastrešuje aj Regionálne centrum podpory učiteľov. „V súlade s cieľmi reformy školstva a pod záštitou vedúcej odboru školstva, mládeže a športu Márie Orságovej, sme pripravení sprevádzať školy aktivitami Planet Youth,“ povedala Miriama Glovňová, riaditeľka Regionálneho centra podpory učiteľov pre okresy Nitra a Zlaté Moravce.

Islandský model vychádza zo skúseností ostrovného štátu, ktorý bol ešte pred dvoma dekadami jednou z najhorších krajín pokiaľ ide o závislosti u mladých. No potom sa stal malý zázrak.

Mesto Nitra získalo informácie o viac ako 1500 deťoch vo veku 13-15 rokov zo všetkých škôl v Nitre, ktoré tínedžeri v tomto veku navštevujú, teda z mestských, cirkevných aj súkromných. V tejto vekovej skupine mladých sa zisťovali údaje o užívaní návykových látok, rodinnom zázemí detí či o ich vzťahu ku škole, ale aj o ich pocitoch o vlastnom zdraví. Medzi jednotlivými oblasťami sa tiež skúmali súvislosti.

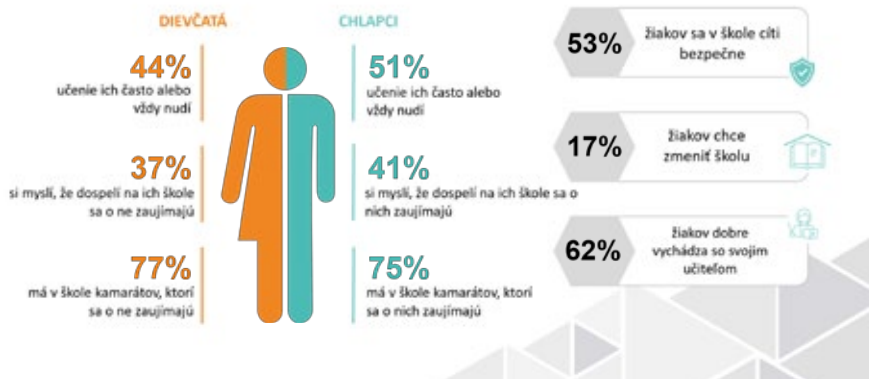
Zisťovanie o realite dnešných tínedžerov je súčasťou zavádzania islandského modelu primárnej drogovej prevencie Planet Youth, ku ktorému mesto Nitra pristúpilo.

Model nediktuje, čo majú tínedžeri robiť

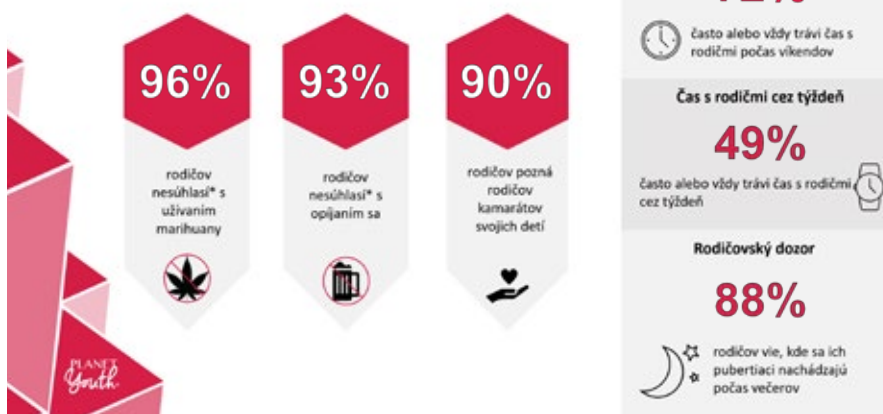
Prečo práve islandský model? Koncom deväťdesiatych rokov patrila Island ku krajinám s najväčším množstvom mladých ľudí, ktorí brali drogy, pili alkohol alebo fajčili. Potom sa však ostrovnému štátu podaril malý zázrak a percento mladých, ktorí užívajú návykové látky, tam kleslo z 30 na dnešných 6. To sa podarilo vďaka modelu Planet Youth, ktorý sa považuje za najlepší dlhodobý program svojho druhu na svete.

Planet Youth zaviedli už v mnohých štátoch na piatich kontinentoch.

ŠKOLA

Rodina

„Som hrdý na to, že Nitra je vôbec prvým mestom na Slovensku, ktoré začalo so zavádzaním islandského modelu. Spoluprácu s Islandom máme naplánovanú na najbližších päť rokov,“ povedal primátor Nitry Marek Hattas.

Model sa vyznačuje tým, že berie do úvahy špecifiká jednotlivých krajín. Úspešnosť programu spočíva tiež v tom, že sa nesnaží zameriavať na jednotlivca. „Nehovorí mladému človeku, aby si v partii kamarátov nedal alkohol alebo inú návykovú látku. Tento projekt je založený na komunitách a využívaní miestnych

NÁZORY POSLANCOV

JARMILA KRÁLOVÁ

Možno by stálo za zváženie spraviť si vlastný dotazník, aby všetci vedeli, aké otázky tam sú, a porovnať ho s dotazníkom Planet Youth. Faktom je to, že naša mládež robí čoraz väčšie problémy. Keď to nestihneme uchopiť teraz, tak sa nám to vymkne z rúk. Tie deti, ktoré tu chodia do školy, tu strávia gro času z dňa. Mnohé z nich zostávajú v Nitre aj po vyučovaní, či už u priateľov, u kamarátov, u spolužiakov, a naozaj ten voľný čas ktorý majú, trávia predovšetkým so spolužiakmi. Zoberme si napríklad len situáciu na takom skateparku, kde množstvo detí trávi voľný čas popoludní a tieto deti nie sú všetky iba z Nitry alebo z Dieľov. Väčšina z nich je z okolitých obcí, pretože chodia v Nitre do školy a majú tu spolužiakov. Chápem, že možno sa nám zdá zarážajúce, aké máme výsledky a ako to zle vyzerá, ale berme to tak, že to sú deti, ktoré trávia voľný čas alebo aj čas počas školskej dochádzky priamo v našom meste. Sú to deti, ktoré tu počas dňa reálne žijú a sa tu vyskytujú. Je to realita, ktorú tie deti uviedli a my sa s ňou musíme nejakým spôsobom vysporiadať. Sú to pre nás východiskové dáta,

ktoré nám možno ukazujú to, čo je potrebné riešiť.

ŠTEFAN ŠTEFEK

Toto nevypovedá o obraze detí mesta Nitra, keďže do škôl v Nitre chodia aj deti z okolitých obcí. A aká legislatíva umožňuje pýtať sa 14, 15-ročných, aké je pohlavie?

MILOŠ DOVIČOVIČ

Nedokážem si vysvetliť, prečo je práve Island náš veľký vzor. Nevieť, či aspoň komisia školstva vedela, ako vyzerá ten dotazník a ako sa bude tento prieskum realizovať. Podľa mňa kľúčové vo výchove a vzdelávaní sú dve pozície – jedna je pozícia rodiny a druhá je pozícia školy. Nemôžem sa zbaviť pocitu, že celé toto je akýsi pokus o podprahovú manipuláciu s týmito deťmi v tomto mimoriadne citlivom veku. Môj názor určite nie je osamotený a nerozumiem, ako je možné, že ak rodičia podpísali informovaný súhlas o tom, že ich dieťa sa zúčastní takéhoto prieskumu, že sme potom viacerí boli konfrontovaní s nie príliš pozitívnymi reakciami rodičov.

MILOSLAV ŠPOTÁK

Práve v tomto veku začínajú viacerí mladí ľudia riešiť veci ohľadom

svojej identity, vrátane rodovej. A práve často, keď tam nie je iná možnosť vyjadriť sa k svojmu rodu, tak sa nezapoja do týchto prieskumov a vypadávajú z dát. Okrem toho práve títo mladí ľudia sú jednou z veľmi rizikových skupín v oblasti správania sa okolia k nim, či dokonca vo zvýšenej tendencii k sebaopoškodzovaniu a samovraždám. Na to sú odborné štúdie a aj my máme za túto skupinu samostatné dáta a vo všetkých tých faktoroch sú rizikovejšie. Samozrejme, môžete povedať, že to tam dali naschvál, že všetkých 1511 ľudí si to vymyslelo, že takíto ľudia možno že ani nie sú a si to vymýšľajú. My si to nemyslíme. Preto sme s tou otázkou súhlasili.

Islandský model neprináša „islandské“ riešenia, ale metodiku, ktorá je voľne prenositeľná. Súčasťou metodiky je hľadanie riešení primerané danej kultúre, tradícii, lokalite, zákonom. Táto metodika sa použila v 34 krajinách, a všade zabrala, niekde viac, niekde menej. Bolo to v krajinách tak odlišných ako je napríklad Čile a Holandsko. Riešenia sa hľadajú s miestnymi ľuďmi, odborníkmi a rodičmi.

dát. Pri prevencii sa zameriava na celé sociálne prostredie, v ktorom mladý človek vyrastá. Okrem rodiny je dôležitá škola, spolužiaci, susedia a rovesníci. Kľúčové je celé prostredie človeka a to, aké príležitosti, podnety a vzory mu dáva," vysvetlil viceprimátor Nitry Miloslav Špoták.

Strašiak pre návykové látky

Nitra už od Planet Youth Island dostala výsledky prvého dotazníkového prieskumu uskutočneného na Slovensku – celkovú správu za mesto a jednotlivé správy za každú z 23

škôl, na ktorých sa konal prieskum. Správy prinášajú aktuálne a lokálne dáta o 1511 mladých Nitranoch.

„Asi najprínosnejším údajom zo správ sú tabuľky krížových referencií, ktoré ukazujú vzájomné vzťahy a súvislosti medzi mapovanými oblasťami a upozorňujú tak na predpoklady rizikového správania u detí a mladistvých a zároveň ukazujú možnosti ako mu potenciálne predchádzať. Vďaka získaným údajom máme väčšie možnosti nielen vidieť, ale pomaly sa pokúšať aj meniť realitu mladých ľudí," hovorí

Júlia Prablesková, koordinátorka islandskeho modelu v Nitre.

Podľa nej sú získané dáta dôležité pre lepšie pochopenie situácie v komunite a pre celkovú zmenu prostredia detí a mládeže. Poslúžia tiež pre prijatie správnych opatrení na zvýšenie ochranných faktorov a zníženie rizikových faktorov. „Návykové látky v Nitre sa začínajú báť, ich strašiakom je Planet Youth," vyhlásila Júlia Prablesková.

Tomáš Holúbek

Veľké investičné akcie v Nitre dostali zelenú

Úver pomôže mestu, aby sa zapojilo do veľkých projektov financovaných z európskych peňazí. Peniaze pôjdu do ciest, chodníkov, budov, ale aj do zelených projektov.

Mestský parlament v Nitre odsúhlasil, že samospráva si vezme úver do výšky 10 miliónov eur.

Úver má pomôcť financovať veľké investičné akcie v Nitre, hlavne projekty, na ktoré sa mestu podarilo získať množstvo peňazí z európskych fondov. Na to, aby mesto mohlo tieto peniaze čerpať, je potrebné, aby zo svojho rozpočtu doplatilo päť percent z celkovej sumy diela.

„Máme možnosť získať viac ako tridsať miliónov z Európskej únie. Sú to obrovské peniaze pre Nitru a pre nás je nesmierne dôležité, aby sme boli pripravení na ich čerpanie, mali hotové projektové dokumentácie a aby sme nepripravenosťou neprišli o možnosť získať pre naše mesto tieto peniaze. Úver teda použijeme nielen na dokončenie už rozbehnutých projektov, ale aj

na prípravu projektov podporených v rámci nového programového obdobia," vysvetlil primátor Nitry Marek Hattas.

Vizualizácia Pocket parku za Dominom

Úver pokrýje aj investície v mestských častiach.

Pre lepšiu predstavu, peniaze sa využijú na obnovenie priestoru za Dominom, na oživenie Kina Lipa či na vytvorenie skateparku na Chrenovej. Peniaze sa takisto použijú na dofinancovanie revitalizácie hradného kopca, Starého aj Nového parku či priestoru v bývalých kasárňach.

„Peniaze ale pôjdu aj do ciest a chodníkov po celej Nitre, no napríklad tiež na nákup techniky pre Stredisko mestských služieb, ktoré sa stará o pravidelnú údržbu. Presné rozdelenie financií bude závisieť od toho, na čom sa s poslancami dohodneme.“ dodal Marek Hattas.

Prevzatie úveru podporili všetky poslanecké kluby, pretože cez tieto peniaze chcú financovať aj projekty vo svojich mestských častiach. Poslanci upozornili, že s úverom súhlasili aj kvôli potrebe prefinancovať pokračovanie projektov EÚ vo výške zhruba 3,5 milióna eur, no tiež kvôli prácam naviac pri viacerých rozbehnutých projektoch. „Cítíme tiež potrebu naštartovať a realizovať investičné akcie vo VMČ a riešiť opravy a havárie v školských budovách,“ povedala poslankyňa Marta Rácová.

Ako hodnotia prevzatie úveru poslanci?

MARTIN HORVÁTH, POSLANEC ZA TÍM KRAJ NITRA

Primátor Marek Hattas a my, poslanci za Tím Kraj Nitra, chápeme, že Nitra bude v najbližších rokoch ďalej napredovať len, ak bude pripravená. Prijatie úveru je pre ďalší rozvoj mesta nevyhnutnou podmienkou.

Na jeho schválenie boli dva hlavné dôvody. Prvým je dofinancovanie rozbehnutých investícií, pri ktorých sa navyšovali rozpočty z dôvodu nárastu cien. Druhým je príprava a spolufinancovanie nových investícií z eurofondov. V čerpaní európskych peňazí sme v posledných rokoch úspešní. V tomto trende budeme pokračovať, na to však musíme byť pripravení projekčne, inžiniersky a aj finančne.

Celková výška schváleného úveru je 10 miliónov eur. Do rozpočtu sa bude zapájať postupne. Čerpanie je navrhnuté na roky 2023-2025 a splatnosť úveru je do konca roka 2034. Mesto Nitra aj po jeho prijatí bude pohodlne spĺňať zákonom stanovené rozpočtové pravidlá, kde suma dlhu nesmie prekročiť 60 percent. Nitra bude aj po prijatí finančných prostriedkov na necelých 33 percentách.

Ostatné poslanecké kluby ponuku na vyjadrenie nevyužili.

Hlavná kontrolórka mesta Darina Keselyová potvrdila, že mesto Nitra na základe údajov o stave jeho dlhu dodržalo zákonné podmienky na prevzatie tohto úveru. Úverová zaťaženosť mesta nebude extrémne vysoká ani po prevzatí nového úveru.

Z týchto čísel je zrejmé, že mesto Nitra sa nachádza v nízkom pásme zadlženia a je pripravené realizovať ďalšie rozvojové projekty.

ANDREJ SITKEY, POSLANEC ZA SPOLU PRE NITRU

Poslanecký klub Spolu pre Nitru podporil prijatie úveru, ktorého účelom bude financovanie investičných akcií mesta. Prioritou nášho klubu je zlepšenie dopravy v meste. Preto budeme presadzovať, aby prostriedky z úveru boli smerované do rekonštrukcie ciest a chodníkov a zavedenia rezidentského parkovania. Mesto by malo výraznejšie investovať do opravy dopravných významných komunikácií ako sú napríklad ulice Akademická, Hollého, Hviezdoslavova, Párovská alebo Dolnočermánska. Posun je potrebný aj pri zavádzaní rezidentského parkovania, kde základnou podmienkou je obstaranie nových parkovacích automatov a systému na kontrolu plateného parkovania (odhadované náklady okolo 400 tis. eur). Pre skvalitnenie údržby komunikácií a zelene je potrebné doplniť technické vybavenie Strediska mestských služieb.

Mesto predpokladá čerpanie úveru v priebehu rokov 2023 až 2025. Obdobie splácanie úveru je nastavené na 120 mesiacov, od januára 2025 do decembra 2034.

Tomáš Holúbek
foto: Roman Oravec

V centre Nitry bude platiť celodenný zákaz pitia alkoholu na verejnosti

Zákaz požívania alkoholických nápojov na verejných priestranstvách sa v Nitre rozšíri. Kým doteraz v Starom meste platil počas nočného pokoja od 22. do 6. hodiny, po novom to bude počas celého dňa. Rozhodli o tom 25. mája mestskí poslanci na svojom zasadnutí. Schváleniu predchádzalo prerokovanie návrhu v príslušných komisiách mestského zastupiteľstva a takisto vo Výbore mestskej časti č. 2 Staré mesto.

Ako informovala vedúca odboru kultúry Mestského úradu v Nitre Dagmar Bojdová, podnet na zákaz pitia alkoholu na verejnosti v tejto časti mesta vzišiel z firmy Nitrazdroj, a. s. V pripomienke poukazujú na fakt, že „v centre pešej zóny a jej okolí sa sústreďujú nižšie sociálne skupiny a neprispôsobiví občania (bezdomovci), ktorí zákaz porušujú.“ Ťažiskom problému je podľa obchodnej spoločnosti skutočnosť, že alkohol požívajú aj v dennom čase, keď im to doterajší predpis dovoľoval.

„Vplýva to nielen na imidž mesta, ale aj na bežných návštevníkov a tiež na obyvateľov tejto časti mesta. Odozvou sú najmä kritické ústne, ale aj písomné podnety občanov,“ uviedla Bojdová.

Prehodnotenie doby a času, v ktorom sa zákaz požívania alkoholu a znečistenia verejného priestranstva môže reálne uplatniť, má priniesť zlepšenie situácie.

V diskusii k tomuto bodu na zasadnutí mestského parlamentu vystúpili poslanci Ján Vančo a Jarmila Kráľová. Podľa nich je potrebné vnímať problém neprispôsobivých občanov komplexne a navrhli vytvorenie pracovnej skupiny.

Zákaz pitia alkoholových nápojov v uliciach mestských častí Klokočina, Diely a Chrenová od 6. do 2. hodiny nasledujúceho dňa naďalej platí. Schválili ho mestskí poslanci ešte v roku 2015.

Ako dopadla kontrola odmien na Mestskom úrade?

Chýbajúce zdôvodnenie na vyplatenie odmeny či vyjadrenie prednostu Mestského úradu v Nitre (MsÚ), odmena vyplatená v skúšobnej dobe, prekročený limit odmeny do výšky 50 % mesačnej zmluvnej mzdy a nedodržanie limitu poskytnutia odmeny jednému zamestnancovi najviac dvakrát za kalendárny rok – to sú najčastejšie pochybenia, ktoré vyplynuli zo zistení hlavnej kontrolórky mesta Dariny Keselyovej. Iniciátorom kontroly bol poslanec Pavol Obertáš (Spolu pre Nitru). Mestské zastupiteľstvo preto požiadalo primátora Nitry udeliť prednostovi MsÚ písomné upozornenie na porušenie pracovnej disciplíny s možnosťou výpovede v prípade opakovaného porušenia pracovnej disciplíny. Zároveň primátorovi odporučilo doplniť do Poriadku odmeňovania zamestnancov Mesta Nitry pravidiel zriadenia fondu odmien pre Útvár hlavného kontrolóra s právomocou hlavného kontrolóra s ním nakladať, ako aj pravidlá zriadenia fondu odmien vedúcich zamestnancov s právomocou vedúceho zamestnanca s ním nakladať.

Revitalizácia vnútroblokov

Suma, ktorou Mesto Nitra prispeje k revitalizácii vnútroblokov Za Ferenitkou 13-29 a Wilsonovo nábrežie 32-34, sa navýši o 13 506,85 eur. Schválili to mestskí poslanci na svojom júnovom zasadnutí. Konečná vysúťažaná cena je 142 104,67 eur, z čoho takmer 90-tisíc eur predstavuje nenávratný finančný príspevok z eurofondov.

Projekt rieši územie o výmere 3776,75 m² a zahŕňa revitalizáciu ihriska a zelene, parkovacie miesta neboli schválené ako oprávnené výdavky. V tomto smere je podľa vedúceho odboru dopravy Matúša Maruniaka jedinou účinnou metódou zjednosmernenie a zriadenie parkovacích miest, hoci na úkor intenzít a smerovania dopravných prúdov.

Jana Krajčovičová

Na Dieloch vznikne integrované bezpečnostné centrum

Integrované bezpečnostné centrum Vítkovice

Nitra má byť jedným z troch slovenských miest, v ktorých vzniknú integrované bezpečnostné centrá (IBC). Ministerstvo vnútra ich plánuje vybudovať ešte v Košiciach a v Banskej Bystrici. Sídlili by v nich mali všetky bezpečnostné i záchranné zložky, čím sa zlepši ich koordinácia a reakčný čas počas mimoriadnych situácií.

V Nitre by IBC malo vyrásť na Kmeťovej ulici. Hoci o predaji tamjšieho pozemku rozhodli nitrianski poslanci ešte vlani v októbri, definitívnu sumu 198 360 eur vrátane DPH upresnili až na svojom aprílovom rokovaní.

Integrované bezpečnostné centrum v Nitre sa má financovať zo štátneho rozpočtu. Na zasadnutí mestského zastupiteľstva o tom informoval riaditeľ nitrianskeho Centra podpory Ministerstva vnútra SR Zoltán Šinka. Výška nákladov by sa mala pohybovať okolo 10 miliónov eur. Šinka zároveň uviedol, že zámerom je, aby v priestoroch sídlila aj mestská polícia tak, ako je to štandardom napríklad v mestách v Českej republike. Účelom takéhoto opatrenia je skvalitnenie služieb bezpečnostných zložiek.

Mesto Nitra bude s krajom pokračovať na zavádzaní integrovanej verejnej dopravy

Vytvorenie jednotného dopravného systému na území Nitrianskeho samosprávneho kraja (NSK) je cieľom novej spolupráce medzi Mestom Nitra a NSK. Zámer spolupodieľať sa na integrácii verejnej osobnej prepravy schválilo 27. apríla na svojom zasadnutí Mestské zastupiteľstvo v Nitre.

„Zavedenie integrovaného dopravného systému (IDS) je charakterizované ako jeden z hlavných cieľov v strategických dokumentoch Mesta Nitra, ako aj NSK. Cieľom je zatraktívnenie a zefektívnenie verejnej osobnej dopravy na území kraja,“ uviedol Matúš Maruniak, vedúci odboru dopravy Mestského úradu v Nitre.

Moderný a zákaznícky atraktívny systém verejnej dopravy bude pozostávať zo všetkých druhov verejnej dopravy, teda z vlakov a autobusov prímestskej aj mestskej hromadnej dopravy. Zahŕňať má celé územie kraja, pričom občanovi umožní cestovanie na jeden cestovný doklad bez ohľadu na prestupy či použité druhy dopravy, pri jednotných prepravných a tarifných podmienkach a vzájomne zosúladených cestovných poriadkoch.

Podľa primátora Nitry Mareka Hattasa je deklarácia spolupráce medzi mestom a NSK prvým krokom k vzniku integrovanej verejnej osobnej dopravy na území Nitrianskeho kraja. „Myslím si, že je to dôležité pre celý región a som rád, že sa konečne k tomu niečo urobilo. Pevne verím, že sa posunieme ďalej k spokojnosti obyvateľov mesta, ako aj regiónu,“ dodal.

Zavedenie prestupnej tarify v rámci prímestskej dopravy na celom území NSK sa predpokladá v 2. polroku 2025, spustenie časovej tarify v krajskom meste v 1. polroku 2026 a spustenie ostrej prevádzky IDS v Nitrianskom samosprávnom kraji začiatkom 2. polroka 2027.

Jana Krajčovičová

Sedem čarovných miest plných detskej radosti: v Nitre vyrástli nové ihriská za takmer pol milióna eur

Cez leto je mestský park na Sihoti zatvorený, pretože až do novembra tu prebieha najväčšia revitalizácia v doterajšej histórii tohto miesta. Ako náhradu za toto dočasné nepohodlie počas obnovy parku ponúka mesto pre rodičov s deťmi sedmičku novučičkových ihrísk.

Detské ihrisko Janka Kráľa

Prečo sú šmýkačky z kovu a nie z plastu?

Mesto zaznamenalo rozruch okolo toho, že šmýkačky sú z kovu, ktorý môže v lete páliť. Na sociálnych sieťach sa na to sťažovalo niekoľko obyvateľov. Ako ale vysvetlilo mesto, dnes už takmer neexistujú firmy, ktoré robia hracie prvky z plastu. Dôvod? Nerezové prvky vydržia dlhšie, ľahšie sa udržiavajú a ošetrujú a sú aj ekologickejšie. „Aj preto renomovaní európski výrobcovia hracích prvkov prechádzajú z plastových častí na kovové - nerezové. Je to dnes štandard v mnohých vyspelých krajinách, napríklad v Španielsku, v Taliansku alebo v Chorvátsku,“ vysvetlil hovorca Nitry Tomáš Holúbek. Nerezové šmýkačky spĺňajú všetky predpísané normy. Ideálne by samozrejme bolo, aby boli v chládku a aby boli orientované na sever, nie vždy sa to ale dá dosiahnuť. Mesto preto na existujúce ihriská postupne doplní tieniace prvky a dosadí tu aj nové stromy.

Nikdy predtým sa v Nitre nestavalo toľko nových ihrísk, koľko sa ich robí v súčasnosti. Mesto Nitra dokončilo naraz sedem detských ihrísk s novými prvkami na hranie.

Sedmičku ihrísk navrhli tak, aby boli rovnomerne rozložené po celej Nitre. Po dvoch nových ihriskách dostali rodičia s deťmi na Chrenovej (Dlhá ulica a Bajkalská ulica), v Starom meste (Ulica Janka Kráľa a Hollého ulica) a jedno detské ihrisko postavili na Dieloch (Tokajská ulica), na Klokočine (Novomeského ulica) a na Čermáni (Hlboká ulica).

Náklady na všetky ihriská dokopy dosiahli 421 257 eur. „Dali sme si záležať na tom, aby sme ihriskami pokryli čo najviac lokalít v Nitre. Evidujeme viacero požiadaviek od ľudí na vytváranie herného priestoru pre trávenie voľného času našich najmenších obyvateľov, a to hlavne na miestach, v ktorých žije veľa mladých rodín. Ako primátor mám naozaj radosť, že sa nám podarilo dať dokopy takúto veľkú čiastku a z peňazí spraviť radosť detičkám v celej Nitre,“ povedal primátor Marek Hattas.

Pripomenul, že časť financií na detské ihriská išla z takzvaného poplatku za rozvoj. Ten môžu mesta žiadať od developerov či stavebníkov. Ako už názov poplatku napovedá, peniaze ostanú priamo v danej mestskej časti, kde vznikol nejaký developerský projekt a použijú sa na jej rozvoj.

Všetky detské ihriská budú mať okrem klasických preliezačiek a šmýkačiek aj moderné a štýlové hracie prvky. Patria medzi ne napríklad lanová dráha, ručkovacia a šplhacia zostava, prevážacia hojdačka s pneumatikami, preliezačka so šmýkačkou či balančná preliezačka. Ihriská majú aj prvky pre úplne malé deti a sú navrhnuté tak, aby sa tu mohli zahrať aj deti so špeciálnymi potrebami.

Detské ihrisko Hollého

Detské ihrisko Tokajská

Načasovanie dokončenia týchto ihrísk hrá mestu do kariet aj kvôli súbežne prebiehajúcej obnove parku na Sihoti. Park, obľúbené miesto všetkých obyvateľov Nitry, ostane v lete nedostupný, pretože tu prebieha obnova hádam všetkého – od chodníkov cez osvetlenie až po výsadby kvetín za takmer šesť miliónov eur.

Pri sedmičke ihrísk sa však mesto nezastavilo. Súbežne s týmito detskými ihriskami vznikajú v Nitre aj ďalšie ihriská. „Spomeniem napríklad úplne nové detské ihriská v Starom parku, ktorý bude po skončení prác pýchou Nitry. Tu pribudne špeciálne ihrisko zamerané na detské interaktívne prvky ako hra s vodou – takéto ihrisko bude prvé v Nitre. Dokončujeme aj ihrisko v Novom parku, v časti za PKO. Neobišli sme ani dospelých či seniorov, pretože okrem detských ihrísk vytvárame workoutové prvky vo viacerých lokalitách, napríklad v Párovských Hájoch alebo v Brezovom háji, ďalšie vonkajšie stroje na cvičenie máme pri Zoborskom jazierku,“ povedal Marek Hattas.

Tomáš Holúbek
foto: Roman Oravec

Pozrite si, ako sú vybavené nové ihriská

JANKA KRÁĽA: úplne nové herné prvky, pribudla tu herná zostava so šmykáčkami a sieťovou preliezačkou, multifunkčná zostava na lezenie, točidlo aj inkluzívny prvok na točenie, opravili sme staršiu hojdačku a doplnili sme lavičky

TOKAJSKÁ: 20-metrová lanová dráha pre deti od 3 do 15 rokov, ručkovacia a šplhacia zostava, preliezačka drak a nové hojdačky, doplnili sme dopadovú plochu aj pod staršiu zostavu preliezačok a tiež lavičky

BAJKALSKA: generačná výmena prvkov
priniesla novú drevenú multifunkčnú zostavu
Cvrček, kladiny, lezeckú zostavu, pružinovú
hojdačku a preklápaciu hojdačku, doplnili sme
aj lavičky a smetný kôš

DLHÁ: na ihrisku vo veľkom vnútrobloku sme vymenili pôvodné kovové prvky za drevené s dopadovou plochou z gumy, pribudla didaktická inkluzívna tabuľa

HOLLÉHO: ihrisko Kvetinka je určené pre najmenšie deti, pribudlo tu pieskovisko so stolíkom na hranie, šmýkačka na teréne, trampolína, inkluzívny kolotoč a dva piknikové stoly, z pôvodného ihriska tu zostala iba hojdačka, kde sa však opravila dopadová plocha

HLBOKÁ: nové detské ihrisko nahradilo pôvodné, mesto tu doplnilo novú drevenú multifunkčnú zostavu s dvomi vežami na šmykanie, kladinu, lezeckú zostavu, pružinovú hojdačku a preklápaciu hojdačku, dopĺňali sa aj lavičky a smetný kôš

NOVOMESKÉHO: na ihrisku v blízkosti materskej školy pribudli hracie prvky pre najmenšie deti, a to plastová šmykačka Drak, pružinové hojdačky, točidlo, inkluzívny kolotoč, telefóny, pieskovisko so stolčekom je zatienené plachtou a pribudol tu aj piknikový stôl, rovnako tiež zostava troch hojdačiek, z ktorých jedna je určená na hoidanie rodičov spolu s deťmi

Práce na obnove Starého parku výrazne pokročili

Starý park prechádza najväčšou obnovou vo svojej 150-ročnej histórii. Investíciu za viac ako 6-miliónov eur hradí mesto najmä z eurofondov.

Zo Starého parku bude na konci roka moderný park 21. storočia s rešpektom k jeho historickej hodnote. O začiatku prác sme vás informovali v januárovom vydaní novín. Aktuálne sú práce v plnom prúde a v parku sú vidieť prvé výsledky.

Obnova začala búracími a demontážnymi prácami a orezom drevín. Vysúťažená firma odstránila pôvodné asfaltové povrchy. Zároveň pokračujú práce na novej žabej fontáne a verejnom osvetlení. Budujú sa nové mlatové chodníky, verejné toalety, kiosk, voda do obory, asfaltové povrchy a plocha

Čo čaká Starý park:

- vynovené detské ihriská doplnené o inklúzívne prvky
- nová bohatšia výsadba
- workout prvky pre seniorov
- zrevitalizované chodníky z prírodných materiálov
- pikniková lúka s miestami na grilovanie
- vyhliadkové mólo nad zvieracou oborou
- nové osvetlenie a lavičky
- opravená žabia fontána

okolo jazera. Následne príde na rad mólo a lávka nad jazerom.

V čase uzávierky novín je radnica pred podpisom zmluvy so zhotoviteľom nového mobiliáru. Pred vyhodnotením je aj verejné obstarávanie na nové detské a športové prvky. Na záver roka príde na rad nová výsadba.

Park bude počas leta zatvorený, okolité prevádzky sú prístupné

Revitalizácia Starého parku sa svojim rozsahom zaraďuje medzi najväčšie na Slovensku. Rozsah prác si vyžadoval uzavrieť park v dvoch veľkých častiach. Prístupné ostalo okolie bufetu a Starého biskupského hostinca, rovnako príjazdová cesta.

Rekonštrukciou prešla aj zvieracia obora. Tá je už hotová a aktuálne firma pracuje na vyhládke do obory. Následne sa presunú zvieratá a táto časť bude pre verejnosť sprístupnená ešte pred úplným otvorením parku.

Všetky práce na masívnej obnove parku by mali byť hotové do konca tohto roka, následne bude prebiehať kolaudácia.

Lenka Mareková
foto: Roman Oravec

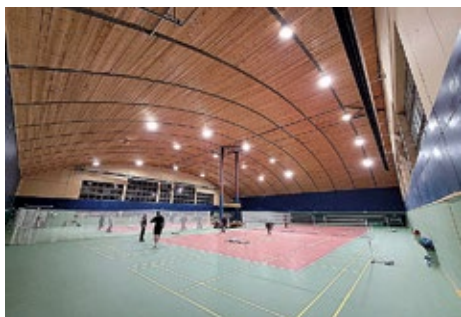
reklamné plochy. Do roku 2036 bude spoločnosť zabezpečovať aj bezplatnú údržbu prístreškov.

V jesennej etape sa budú meniť prístrešky napríklad na Triede Andreja Hlinku pri obchodnom centre, pri mestskej tržnici a pri Mlynoch, ale aj na Štúrovej a Výstavnej.

Nové prístrešky:

- sú jedny z najmodernejších prístreškov pre verejnú hromadnú dopravu na Slovensku
- majú LED stropné osvetlenie, ktoré bude nielen estetické, ale aj bezpečnejšie pre cestujúcich vo večerných a nočných hodinách
- budú mať informačnú vitrínu
- sú viditeľne označené názvom autobusovej zastávky
- majú strechu z celomliečneho skla

Rekonštrukcia tenisovej haly: Po oprave strechy prichádza na rad zateplenie

Mesto pokračuje v zlepšovaní podmienok pre tenistov a bedmintonistov. Po oprave strechy prichádza na rad zateplenie. Práce na oprave strechy z vnútornej strany haly začali 1. apríla.

V tenisovej hale na Chrenovej vysúťažaná firma zateplí strechu, namontuje novú vzduchotechniku s rekuperáciou a pribudne nový drevený podhľad.

Celková suma za rekonštrukciu je 463 200 eur. 60% je hrađených zo Štátneho fondu na podporu športu, 40% z rozpočtu mesta Nitry.

Tenisovú halu na Chrenovej začalo mesto opravovať na jeseň 2020. Zatekajúca strecha znehodnocovala nový povrch kurtov a ohrozovala návštevníkov. Strecha preto prešla rekonštrukciou z vonkajšej strany. Pod touto strechou sa nachádza 8 bedmintonových kurtov resp. 2 tenisové.

Nová cyklotrasa, prepojí mestské časti: Mlynárce, Diely a Klokočinu

Cyklotrasa bude mať 9 úsekov. Začínať bude na Dubíkovej ulici v Mlynárčiach a končiť na križovatke Hviezdoslavova a Kmeťova.

1. Dubíková - Štúrova
2. Štúrova - Pražská
3. Pražská - Kmeťova - Viničky
4. Viničky - Popradská
5. Popradská - Murániho
6. Murániho - Partizánska
7. Partizánska - Beethovenova
8. Beethovenova - Bizetova
9. Bizetova - Hviezdoslavova

Súčasťou cyklistického prepojenia bude nové železničné priecestie pre chodcov a cyklistov. Vznikne pri starom cintoríne. V priebehu februára boli ukončené všetky vegetačné práce. Aktuálne sa pracuje vo väčšine úsekov, kde sú nové asfaltové povrchy. Všetky križovania realizuje mesto tak, aby boli bezbariérové a bezpečne nielen pre cyklistov, ale aj pre chodcov.

Projekt v hodnote viac ako 1 268 000 eur realizujeme vďaka dotácii z Integrovaného regionálneho operačného programu, z ktorého financujeme 95%. Mesto sa podieľa spolufinancovaním 5%. Okrem toho doplatí z rozpočtu približne štyristotisíc eur na dofinancovanie nepredvídateľných výdavkov, ktoré neboli súčasťou projektovej dokumentácie.

Hradný kopec: Radnica revitalizuje neobjavenú časť Nitry

Práce začali koncom apríla. V prvej fáze vysúťažaná firma vyčistila zelený porast a odstránila invázne, suché a polámané dreviny. Pribudlo nové vonkajšie osvetlenie chodníkov. Lamps sú umiestnené na ocelových stožiaroch, 4 metre nad úrovňou terénu.

Súčasne pribudne výsadba pôdopokryvných rastlín do kokosovej rohože a na svahu budú umiestnené hrádzky z guľatiny, aby sa zabránilo erózii pôdy v dôsledku poveternostných vplyvov.

Ďalším krokom je obnova chodníkov, rekonštrukciou prechádza aj schodisko, mostík a chodník pod hradnou skalou. Celková dĺžka opravovaných chodníkov je 690 metrov.

Pod skalným previsom je navrhnutá odpočinková drevená terasa s lavičkami. Tu si budú môcť návštevníci oddýchnuť a kochať sa na hradnú skalú z novej perspektívy. Pod severozápadnými hradbami pribudne ďalšia terasa s lavičkami a pod hradbou severného bastiónu sa zrekonštruuje už jestvujúca vyhládka. Bránka v mieste bočného vstupu do hradu bude nahradená turniketom, tak ako je to pri vstupe od mestského parku. Po ukončení stavebných prác začne výsadba novej zelene.

Práce sú naplánované do konca októbra. Revitalizáciu hradného kopca hradí radnica zo zdrojov Európskej únie.

Timea Galová
foto: Roman Oravec

TRIEDIM, TRIEDIŠ, TRIEDIME...

Bioodpad tvorí až 40 % z obsahu nádob na zmesový komunálny odpad. Ak ho dokážeme vytriediť a zrecyklovať, ušetríme nielen naše peňaženky, ale aj životné prostredie.

6. ČASŤ: BRKO- KUCHYNSKÝ BIOODPAD Z DOMÁCNOSTÍ

Kuchynský odpad patrí do hnedej zbernej nádoby s označením BRKO. Na sídliskách ich nájdete na kontajnerových stojiskách pre komunálny odpad. Vyvážajú sa 1 x za týždeň pričom po každom výsype sa nádoby umývajú a dezinfikujú v špeciálnom vozidle.

Do nádoby na kuchynský odpad z domácností patrí: starý chlieb a pečivo, mliečne výrobky, tepelne upravené i neupravené zvyšky potravín rastlinného aj živočíšneho pôvodu, vajcia a výrobky z nich, potraviny po záručnej dobe, znehodnotené potraviny, nedojedená strava, zvyšky z taniera, šupy z ovocia a zeleniny, zvyšky z kvetov a rastlín.

Nepatria sem plastové, sklenené, kovové a iné obalové materiály, použité jedlé oleje a tuky, zmesový komunálny odpad, zelený odpad - tráva, lístie, konáre, exkrementy

Vedeli ste, že?

Samosprávy zvýšenou mierou vytriedeného odpadu šetria peniaze, ktoré musia vynaložiť za uloženie na skládku odpadov. Čím viac mesto vytriedi, tým menej odpadu vyváža na skládku odpadov. V konečnom dôsledku tak šetrí peniaze svojich obyvateľov.

Ak bioodpad vyhodíme do bežnej nádoby na zmesový komunálny odpad, zapáchá tam a hnije. Skončí na skládke, kde sa bez prístupu vzduchu rozkladá a vytvára skleníkový plyn metán, ktorý má významný podiel na globálnom otepľovaní.

od domácich miláčikov, uhynuté zvieratá.

Kde končí kuchynský odpad?

Kuchynský odpad sa odváža raz týždenne do bioplynovej stanice Bošany, čo je moderné zariadenie na energetické zhodnocovanie biologicky rozložiteľných odpadov. Z kuchynských odpadov sa vyrobí elektrická a tepelná energia. Druhým výstupom bioplynovej stanice je vysoko kvalitné organické hnojivo.

Martin Pavelka
foto: Roman Oravec

Odpad netriedime dostatočne, aj keď môžeme. Dopláca na to celá Nitra

V odpadkoch sa hrabali desiatky študentov. Robili to preto, aby samospráva vedela, kde sú ešte medzery v triedení.

Upršaná jar na chvíľu ustúpi jarnému slnku. Pod jeho lúčmi sa potia štyri desiatky mladých študentov vyobliekaných do bielych kombinéz. Stoja pri dvoch tonových hrbach odpadkov a ohíňajú nosmi ukrytými pod respirátormi.

„Je vám zle?“ spýta sa vysokoškolská pedagogička mladej študentky ekológie. „Nie, ale napína ma. A poriadne,“ odvetí dievča. Napínanie potlačí, hoci vie, že do pár minút sa jej jemné ženské ruky budú hrabať v smradľavých odpadkoch vyzbieraných z desiatok domácností. Ona aj jej spolužiaci sa hotujú prekonať samých seba. Lákadlom im sú bonusové body na skúške, ktoré sa môžu hodiť.

Prirodzený odpor prekonávajú vzájomným podpichovaním. „Obedoval si? Ak nie, mám tu rožok. Asi tak päťdesiatdňový, ale keď si hladný, neriešiš.“

„Podťe, pijemeee!“ zahuláka ďalší, v rukách štyri prázdne fľaše od alkoholu a póza ako v piatok po polnoci.

„Už si si vyskladala šatník?“ spýtala sa ďalšia študentka kamarátky, držiac jej pod nosom pokrčené, použité a nevábne vyzerajúce odevy.

„Vyberajte z tých kôp len to, čo viete, kam patrí,“ rázne zarazila ich dobiezdanie učiteľka. Pod pestrofarebnými nádobami ležia lístky s označením: papier, iné kovy, kuchynský bioodpad, záhradný bioodpad, nápojové

kartóny, nápojové plechovky, PET fľaše, sklo. Štyridsať spolužakov so smetami v rukách sa rozhoduje, čo kam vložiť.

V škole si o odpadoch v teoretickej rovine dávno hovorili, prax je ale vždy názornejšia, učí aj zmyslami.

„Chceme zistiť, koľko je v zmesovom komunálnom odpade takých odpadkov, ktoré by mali byť vytriedené. Na základe toho mesto Nitra spraví sériu opatrení a pripraví informačnú kampaň na zvýšenie povedomia o recyklácii odpadu,“ vysvetľuje Martin Pavelka, referent pre odpadové hospodárstvo z nitrianskej radnice dôvod, prečo študenti triedili dve tony odpadkov.

Načo sú mestu tieto údaje? Pretože platí rovnica, že čím menej sa vytriedi, tým viac odpadu musí mesto vyvážať na skládku a tým viac za skládkovanie zaplatí.

Netriedenie odpadu má na samo-správu environmentálny, ale aj ekonomický dopad.

„Na skládke to nebudú týždne ani roky, kým sa odpad rozloží. Potrvá to desiatky, stovky, možno až tisícky rokov, v prípade skla určite. Potom skládku len prekryjeme zeleňou a tvárim sa, že tu nikdy nebola, lebo ako sa hovorí – čo oko nevidí, to srdce nebolí,“ upozornila Zuzana Pucherová, pedagogička z nitrianskej katedry ekológie a environmentalistiky. Aj jej študenti boli medzi tými, čo analyzovali odpad. Podľa Pucherovej mali študenti „jedinečnú možnosť vidieť, ako spoločensky zodpovední Nitrania neplnia svoju úlohu tak, ako by mali“ a tiež „čo všetko sú ľudia schopní hodiť do zmesového komunálneho odpadu a poslať na skládku“. Upozornila, že uloženie odpadu na skládku sa premietne do poplatkov, ktoré potom platia aj tí, čo odpady separujú poctivo.

Prvá takáto analýza v Nitre ukázala, že najväčší podiel odpadkov, ktoré mohli byť vyseparované z rodinných domov, tvoril záhradný bioodpad (16 %). Po ňom nasledovali plasty, textil a kuchynský bioodpad. Všetky tri zložky odpadu boli zhodne zastúpené štyrmi percentami.

Študenti triedili dve tony odpadkov

„Vítaz“ rebríčka v kategórii rodinné domy prekvapuje aj preto, že všetky domácnosti majú k dispozícii 120-litrovú nádobu na bioodpad, ktorú NKS vyvážajú raz za dva týždne.

Pri analýze odpadu z bytoviek sa zistilo, že najväčší podiel nevytriedeného odpadu tvorí textil, po ktorom nasledujú plasty. Obe komodity dosiahli šesťpercentný podiel. Kuchynský bioodpad tvoril štyri percentá.

„Získané dáta považujem za veľmi užitočné. Mesto ich použije na nastavenie si cieľov v odpadovom hospodárstve do budúcich rokov. Správnymi opatreniami dokážeme znížiť negatívny dopad netriedenia na životné prostredie, na ekonomiku mesta a v konečnom dôsledku aj na peňaženky všetkých občanov,“ povedal primátor Nitry Marek Hattas.

Konkrétne opatrenia navrhnu odborníci na odpadové hospodárstvo. Môžu nimi byť napríklad pridanie nádob na separovaný odpad alebo zmena frekvencie jeho vývozu.

Tomáš Holúbek
foto: Roman Oravec

Osemtisíc domácností dostalo modré nádoby na papier

Určené sú pre obyvateľov rodinných domov. Šesťsto nádob na papier dostali ako prví majitelia rodinných domov v Krškanoch. Následne roznos pokračoval na Čermán a postupne do všetkých mestských častí.

Nádoby majú objem 120 litrov a Nitrianske komunálne služby ich vyvážajú raz mesačne. V prípade, že obyvatelia zaplnia viac ako jednu nádobu, môžu papier dať do vreca a položiť ho vedľa nádoby. Bude im odvezený.

Cena jednej nádoby bola 19,50 eur.

Lenka Mareková
foto: Roman Oravec

Zavlažovacie vaky pomôžu prežiť novovysadeným stromom

Celkovo až 350 kusov vakov pribudlo okolo stromov v Brezovom háji, na Bratislavskej aj pri výbehu psov na Wilsonovom nábreží.

Sú nápomocné najmä v prvých dvoch rokoch po založení výsadiieb, následne môžu byť inštalované k novšie vysadeným stromom v meste, ktorým pomôžu zvládnuť aj extrémne letné horúčavy a suchá.

„Vaky vo všeobecnosti pomáhajú pri zálievke drevín formou spomalenia prietoku, to znamená, že napríklad z vaku s objemom 80 litrov pomaly vyteká voda niekoľko hodín, neodtečie po povrchu, ale pomaly presiakne do väčšej hĺbky a tým by mala rovnomernejšie a efektívnejšie zavlažiť koreňový systém dreviny. Vaky sú nápomocné najmä v prvých dvoch rokoch po založení výsadiieb, následne môžu byť inštalované k novšie vysadeným stromom v meste,“ vysvetlil Štefan Lančarič z odboru životného prostredia.

Pri bežnom polievaní sa priamo ku koreňom stromu dostane len malé množstvo vody. Zavlažovacie vaky dávajú vodu postupne a tá sa dostáva hlboko pod povrch pôdy. Stromy ju tak dokážu lepšie vstrebať a využiť. Vak navyše strom trochu pritieni a chráni ho tak pred prudkým slnkom a vysušením. Mesto tak usporí nielen vodu, ale aj dodatočné náklady na obnovu uschnutých stromov a kríkov.

Timea Galová
foto: Roman Oravec

Mesto začalo s pasportizáciou zelene: Každý strom bude mať svoju zdravotnú kartu

V prvej fáze komplexnej pasportizácie verejnej zelene chce radnica preveriť stav okolo 4-tisíc stromov na Chrenovej I.

Prvým krokom je inventarizácia stromov, ktorá začala v marci. Pracovníci z odboru životného prostredia zameriavali stromy a následne im prideliť arboštítok. Tento proces trval približne mesiac. Následne budú prechádzať jednotlivé stromy, preveria ich stav a zapíšu ho do aplikácie.

Cieľom je, aby každý strom mal svoju vlastnú zdravotnú kartu. Tá bude nahratá do aplikácie, ktorú si mesto vytvára samé. S aplikáciou budú následne pracovať jednotlivé odbory a zamestnanci, ktorí so stromom prídu do kontaktu.

Mesto doteraz nemalo žiadnu evidenciu stromov. Je to ďalší dôležitý krok pri snahe o krajšiu, zelenšiu a bezpečnejšiu Nitru. Práve vďaka pasportizácii bude vedieť lepšie udržiavať našu zeleň.

Lenka Mareková
foto: Roman Oravec

V Novom parku vzniká učebnica prírody

Ide o súbor šiestich plastík, ktoré sú venované konkrétnemu druhu živočíchov, jedna lokalita je poctou stromom. Umelecké inštalácie dotvorí sedenie a informačné tabule, ktoré budú približovať prírodu parku a jej rozmanitosť. Návštevníci sa dozvedia niečo o obyvateľoch parku, o ich živote a spôsobe ochrany. Vznikne tak otvorená učebnica v netradičnej forme.

- **Pocta hmyzu:** súsošie z opracovaných kmeňov samorastov a atypické dizajnové lavičky
- **Pocta vtákom:** plastika v podobe obrie hniezda na vysokých brvnách
- **Pocta cicavcom:** unikátny súbor sedenia vo forme cicavcov - psa, myši či veveričky
- **Pocta obojživelníkom:** sochy žiab na existujúcich skalách
- **Pocta rybám:** inštalácia plastiky ryby na hladine Malej Hangócky
- **Pocta stromom:** súsošie opracovaných samorastov

S revitalizáciu Nového parku začalo mesto koncom mája 2022. Aktuálne sa dokončujú umelecké inštalácie, nové detské ihrisko za PKO a upravujú sa povrchy. Nový park je už v týchto chvíľach príjemné miesto na oddych.

Lenka Mareková
foto: Roman Oravec

Prvé kompostobranie

Obyvatelia Schurmannovej si odniesli viac ako 100 kíl kompostu, ktorý je vhodný do predzáhradiek, kvetínáčov na balkónoch či na vyrovnávanie nerovností terénu v okolí bytového domu.

„Kompost zrel približne 8 mesiacov, aby sa zvýšil podiel húb a ďalších predátorov (prvky, hlístovce, článkonožce a pod.). Tie zvyšujú mikrobiálny život, ktorý umožňuje kolobeh živín a ich lepšiu dostupnosť, tvorbu mikro a makro štruktúry, zvyšuje vodozadržnú schopnosť pôdy. Hotový kompost sa potom preoseje, aby sa oddelili väčšie drevnaté časti. Tie sa následne vrátia do kompostovacieho procesu,“ vysvetľuje Martin Pavelka z odboru životného prostredia.

Obyvatelia, ktorí majú v Nitre trvalý pobyt alebo vlastnia v meste nehnuteľnosť, majú nárok na kompostovacie vedierko. Vyžiadať si ho môžu v Klientskom centre na Mestskom úrade v Nitre - box č. 5, odbor životného prostredia. Stačí im k tomu občiansky preukaz. Každá domácnosť má nárok na jedno vedierko.

Lenka Mareková
foto: Roman Oravec

Novú Radu seniorov tvorí 11 členov

Do polovice marca ich mohli nominovať seniorské organizácie pôsobiace v Nitre. Nominovaným členom odovzdali na ustanovujúcom zasadnutí menovacie dekréty predsedníčka rady Martina Mojtovej a primátor Nitry Marek Hattas.

Ustanovujúce zasadnutie Rady seniorov mesta Nitry sa konalo 13. apríla 2023.

„Menovanie do funkcie predsedníčky Rady seniorov beriem ako záväzok. Vidím veľký potenciál v starších ľuďoch, jednak mnohí sú v dôchodkovom veku vitálni, majú potrebu sa socializovať, stretávať sa, porozprávať sa, zatancovať si, vzdelávať sa, byť užitoční a potom je tu druhá skupina starších ľudí, ktorí sú odkázaní na našu pomoc a volajú po zvýšenom dopyte sociálnych služieb. Mali by sme im vytvárať podmienky na kvalitný život aj v staršom veku,“ prezradila nová predsedníčka Rady seniorov mesta Nitry a poslankyňa mestského zastupiteľstva profesorka Martina Mojtovej.

V súčasnosti žije v Nitre viac ako 16 - tisíc ľudí nad 65 rokov, z toho viac ako 2 - tisíc je členom nejakej organizácie. Podľa primátora Nitry Mareka Hattasa bolo vytvorenie Rady seniorov v roku 2019 veľký krok vpred pre Nitru a všetkých, ktorí sa starajú o staršiu generáciu. Umožnilo to zlepšiť vzájomnú komunikáciu medzi radnicou a seniormi a zabezpečiť, aby ich hlas bol počutý.

Úlohou Rady seniorov je prinášať návrhy a zlepšenia v oblasti životných podmienok, rovnosti príležitostí a rovnakého zaobchádzania so seniormi a vytvárania dôstojných podmienok pre život v meste pre všetky vekové kategórie.

„Populačné starnutie predstavuje nielen pre Slovensko jednu z najväčších výziev 21. storočia, ktorá nezvratne zasiahne všetky sféry fungovania spoločnosti a zároveň sa zvyšuje index starnutia. Ako spoločnosť si často neuvedomujeme prínos a skúsenosti, ktoré prinášajú starší ľudia do našich komunít a našej spoločnosti ako celku. Preto je dôležité, aby sme

Rada seniorov v skratke

- vznikla v roku 2019
- je poradným orgánom primátora mesta Nitry
- tvoria ju delegáti zo seniorských organizácií mesta Nitry
- jej funkčné obdobie je spojené s volebným obdobím primátora

Rada seniorov má predsedníčku, tajomníčku a 11 členov týchto organizácií: Mestská organizácia JDS Nitra – Staré mesto a Chrenová, Mestská organizácia JDS Nitra – Janíkovce, Mestská organizácia JDS Nitra – Dražovce, Mestská organizácia JDS Nitra – Horné Krškany, Mestská organizácia JDS Nitra – Dolné Krškany, Mestská organizácia JDS Nitra – Zobor, Mestská organizácia JDS Nitra – Párovské Háje, Mestská organizácia JDS Nitra – Diely – Kynek, Mestská organizácia JDS Nitra – Klokočina, Združenie kresťanských seniorov Nitra – Kalvária a Zväz vojakov SR – Klub Nitra – Zobor.

sa stretávali a diskutovali o potrebách, prekážkach, možných riešeniach, aby sme sa počúvali, inšpirovali, rešpektovali a spoločne pracovali na ochrane práv seniorov a zlepšovaní ich životných potrieb v našej Nitre," vysvetľuje Mojtoová.

A čo je motiváciou pre členov pôsobiť v Rade seniorov?

„Motivácia bola jednoznačná: poskytnúť pomoc seniorom či už

dobrou radou, fyzicky, či psychicky," hovorí Edita Kopčeková, ktorá je novou členkou Rady seniorov. Hlavné témy rady vidí v poskytovaní služieb, sociálnej pomoci, získaní digitálnych zručností, informačnej bezpečnosti či grantovom programe napríklad na výtvarné alebo pohybové aktivity.

Vo svojom pôsobení pokračuje aj Anton Chudík. „Pracovať v Rade seniorov chcem, lebo mám pocit, že sa mi podarilo niektoré veci navrhnúť

a budú aj realizované. Riešiť by sa mali hlavne priestorové podmienky na činnosť a finančná podpora pre činnosť klubov ako aj bezplatné poskytovanie priestorov na krúžkovú činnosť," vysvetľuje priority, ktorým by sa podľa neho mala rada venovať.

Lenka Mareková
foto: Roman Oravec

Oskar pre najlepšiu učiteľku a najlepšieho učiteľa

Učiteľského Oskara si v piatok 9. júna z rúk primátora Nitry Mareka Hattasa prevzalo 39 pedagógov. Učiteľky a učiteľov vybrali žiaci základných škôl a kolektívy učiteliek materských škôl, centra voľného času a základnej umeleckej školy v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta Nitry.

Ocenená učiteľka zo ZŠ Topoľová Marta Kadlecová so žiačkou Hanou Helmovou.

Na slávnostnom oceňovaní boli okrem hostí prítomní aj žiaci, ktorí svojim učiteľkám a učiteľom v slovenskom a v jednom prípade aj v ukrajinskom jazyku prečítali dôvody, prečo si ich vybrali. V sobášnej sieni mestského úradu tak zazneli napríklad aj tieto slová: „Chceli by sme sa takto verejne poďakovať našej milej a priateľskej pani učiteľke Zuzane Gúckej. Robí toho pre nás strašne veľa, a to nielen ako učiteľka slovenského jazyka a literatúry, ale aj ako špeciálna pedagogička a výchovná poradkyňa. Učivo vysvetľuje zrozumiteľne, s pokojom, je vždy ochotná znovu niečo zopakovať, ak potrebujeme. Je snaživá, vymýšľa pre nás rôzne pomôcky, aby nám uľahčila učenie. Individuálne sa venuje žiakom, ktorí to potrebujú. Radí s výberom strednej školy. Dá sa na ňu spoľahnúť, lebo vždy, keď je nejaký problém, tak nám s ním rada pomôže. Na jej hodinách so svojim humorom dokáže rozosmiať celú triedu. Nás, deviatakov, odhodlane a trpezlivo sprevádza na ceste k nášmu novému začiatku života.“

Obetavú prácu a najmä výnimočný prístup pedagógov ocenil aj primátor Marek Hattas. „Tešiť sa na matematiku či chémiu môže pre niektorých

žiakov znieť nepredstaviteľne," povedal. „Tu som však počul, že v našich školách máme učiteľov, ktorým sa to podarilo. A ešte oveľa viac! Vychovávajú novú generáciu mladých a nadaných ľudí, ktorých podporujú v ich snoch. A nie je nič dôležitejšie ako mať v dospievaní vzor a podporu. Tým všetkým učiteľia sú. Milé učiteľky, milí učiteľia, ešte raz gratulujem a ďakujem za vašu prácu.“

Ocenení pedagógovia

ZÁKLADNÉ ŠKOLY:

- Základná škola, Beethovenova 11, Nitra: Soňa Hanusová, učiteľka 2. stupňa, aprobácia slovenský jazyk a literatúra – nemecký jazyk
- Základná škola, Benkova 34, Nitra: Magdaléna Kukanová, učiteľka 2. stupňa, aprobácia nemecký jazyk
- Základná škola, Cabajská 2, Nitra: Katarína Chrenková, učiteľka 2. stupňa, aprobácia technická výchova, výtvarná výchova, informatika
- Základná škola, Fatranská 14, Nitra: Zuzana Gúcka, učiteľka 2. stupňa, aprobácia slovenský jazyk a literatúra a špeciálny pedagóg

- Základná škola kniežaťa Pribinu, Andreja Šulgana 1, Nitra: Sylvia Benčíková, učiteľka 1. stupňa a nemeckého jazyka
- Základná škola kráľa Svätopluka, Dražovská 6, Nitra: Dominika Pechová, učiteľka 2. stupňa, aprobácia slovenský jazyk a literatúra – občianska náuka
- Základná škola, Krčméryho 2, Nitra: Silvia Kisléghyová, učiteľka 2. stupňa, aprobácia matematika – biológia
- Základná škola s materskou školou, Na Hôrke 30, Nitra: Dagmar Hallová, učiteľka 2. stupňa, aprobácia matematika – geografia
- Základná škola, Nábrežie mládeže 5, Nitra: Petra Liková, učiteľka 2. stupňa, aprobácia biológia a chémia
- Základná škola s materskou školou, Novozámocká 129, Nitra: Viera Špaňová, učiteľka materskej školy
- Základná škola, Ščasného 22, Nitra: Mária Ďurčová, učiteľka 2. stupňa, aprobácia matematika – výtvarná výchova
- Základná škola, Škultétyho 1, Nitra: Peter Vasaráb, učiteľ 2. stupňa, aprobácia dejepis – geografia
- Základná škola, Topoľová 8, Nitra: Marta Kadlecová, učiteľka 1. stupňa
- Základná škola, Tulipánová 1, Nitra: Jakub Bučko, učiteľ 2. stupňa, aprobácia dejepis – občianska náuka
- Základná umelecká škola Jozefa Rosinského, Vajanského 1, Nitra: Lívia Žilínková, učiteľka hudobnej náuky a hry na priečnej flaute, Michaela Juhássová, učiteľka hry na akordeón
- Centrum voľného času, Štefánikova trieda 60, Nitra: Petra Pekarová Skokanová, anglický jazyk

MATERSKÉ ŠKOLY:

- Materská škola, Alexyho 26, Nitra: Stanislava Majcherová
- Materská škola, Beethovenova 1, Nitra: Vlasta Koledová
- Materská škola, Belopotockého 2, Nitra: Miroslava Kytková
- Materská škola, Čajkovského 3, Nitra: Viera Sádovská
- Materská škola, Dobšinského 2885/8, Nitra: Monika Molnárová
- Materská škola, Dolnočermánska 57, Nitra: Alena Rábeková
- Materská škola, Ľudovíta Okánika 6, Nitra: Mária Csejteyová
- Materská škola, Mostná 1, Nitra: Martina Švecová
- Materská škola, Nábrežie mládeže 7, Nitra: Lenka Tonkovičová
- Materská škola, Nedbalova 17, Nitra: Natália Prokypčáková
- Materská škola, Novomeského 19, Nitra: Tatiana Pintérová
- Materská škola, Okružná 1, Nitra: Karina Pócsiková
- Materská škola, Párovská 36, Nitra: Ingrid Rákošiová
- Materská škola, Piaristická 12, Nitra: Paulína Ivánová
- Materská škola, Platanová 3, Nitra: Zuzana Jánošíková
- Materská škola, Rázusova 26, Nitra: Martina Tóthová
- Materská škola, Štefánikova trieda 128, Nitra: Mária Nógli
- Materská škola, Štiavnická 1, Nitra: Monika Hajtingerová
- Materská škola, Topoľová 6, Nitra: Silvia Bezányiová
- Materská škola, Vansovej 6, Nitra: Jana Lisyová
- Materská škola, Za Humnami 28, Nitra: Antónia Šoltýsová
- Materská škola, Zvolenská 23, Nitra: Eva Zimanová

Jana Krajčovičová
foto: Roman Oravec

115 dobrovoľníkov opravovalo amfiteáter

Urobili tak počas 15. ročníka celoslovenskej kampane Týždeň dobrovoľníctva, do ktorého sa radnica zapojila už druhý rok s aktivitou Skultúrnime spoločne nitriansky amfik.

Dve skupiny dobrovoľníkov pracovali 27. a 28. júna. Prvý deň si vyhrnulo rukávy viac ako tridsať zamestnancov mestského úradu, ku ktorým sa pridali členovia Nitrianskeho mládežníckeho parlamentu, štyria zamestnanci firmy Jaguar Land Rover Slovakia a poslankyňa mestského zastupiteľstva Denisa Branikovičová.

Podľa Martina Sedláka z Nitrianskeho mládežníckeho parlamentu je dobrovoľníctvo príležitosť aktívne sa angažovať v prospech spoločnosti a prispievať k pozitívnym zmenám. „Zapojenie nás mladých je super možnosť ukázať, že mladí ľudia chcú aktívne prispievať k rozvoju mesta. Je super pocit, keď vidím kus odvedenej práce, ktorá skrášľi i okolie,“ dodáva Martin, ktorý v rámci Týždňa dobrovoľníctva pokračoval druhý deň maľovaním zábradlia pre neziskovú organizáciu.

Druhý deň sa vystriedalo viac ako 70 dobrovoľníkov z firiem SE Bordnetze – Slovakia s.r.o. (SEBN SK) a Jaguar Land Rover Slovakia s.r.o. (JLR). Obe firmy sú v meste známe

ich podporou dobrovoľníctva a aktívnym prístupom zamestnancov.

„Záleží nám na tom, v akom prostredí pracujeme, kde bývame – to všetko nás formuje, rozvíja, ale môže nás aj ubíjať. Ak je teda možnosť pomôcť, tak sa zapájame,“ vysvetľuje Zuzana Jarošová z firmy SEBN SK. Zároveň dodáva, že ako firma chcú podporovať myšlienku dobrovoľníctva. „Dúfame, že sa z toho stane tradícia. Napríklad, ako tradične organizujeme vianočný večierok alebo ďalšie aktivity, chceli by sme sa spolupodieľať tradične aj na dobrovoľníckych aktivitách. Dúfam, že takto motivujeme aj ďalšie firmy a každým ďalším rokom nás bude viac,“ dodáva Jarošová.

Spoločnosť SEBN SK v spolupráci s mestom vysadila 25 sakúr pri príležitosti osláv štvrtstoročnice ich pôsobenia v Nitre.

Podpora dobrovoľníctva je hlboko zakorenená aj v DNA spoločnosti JLR. Od začiatku podnikania v Nitre sa zapájajú do aktivít a vytvárajú programy na podporu okolia a komunit.

„Teší nás rastúci záujem o dobrovoľníctvo našich zamestnancov a ich nadšenie z nezištnej pomoci pre dobrú vec. Každý z nás sa môže dostať do situácie, kedy potrebuje podať pomocnú ruku. Zamestnanci našej spoločnosti majú za sebou rôzne životné príbehy a možno aj vďaka tomu srdce otvorené pre pomoc iným,“ hovorí Zuzana Slamková z JLR.

Reset od pracovných povinností

Počas dobrovoľníckych aktivít zamestnanci oceňujú, že sa môžu stretnúť s kolegami aj pri neformálnych aktivitách a zároveň pomáhajú.

„Je to úplne iný druh práce aký bežne vykonávam. Človeku dobre padne zmeniť prostredie, pozrieť sa na veci v meste z inej perspektívy a stretnúť sa s kolegami v neformálnom prostredí. Boli to zmysluplne strávené hodiny, ktoré ma nakopli do ďalších pracovných povinností,“ opisuje svoje skúsenosti Ľubica Gráfová, ktorá pracuje v kancelárii primátora.

V spoločnosti JLR sa do dobrovoľníctva zapojili celé skupiny a vďaka tomu si upevnili tímového ducha. „Viaceré štúdie poukázali na pozitívny vplyv dobrovoľníctva pre jednotlivca aj spoločnosť. Toto môžeme len potvrdiť. Po ukončení akcie sme mali úsmev na tvári, v žilách sa spustil hormón šťastia z dobre vykonanej práce pre dobrú vec a v neposlednom rade je to aj reset od pracovných povinností,“ dodáva Slamková z JLR.

Lenka Mareková
foto: Roman Oravec

foto: Roman Oravec

Nitra, milá Nitra 2023

Tohtoročné slávnosti Nitra, milá Nitra sa niesli v duchu 1160. výročia príchodu Cyrila a Metoda na naše územie. Záštitu nad podujatím prevzala prezidentka SR Zuzana Čaputová, ktorá poctila podujatie aj svojou návštevou. Najväčším lákadlom festivalu bola Jana Kirschner s kapelou, ale okrem koncertov si na svoje prišli aj milovníci divadla, folklóru, diskusií, historických podujatí a aj pre detských návštevníkov bol prichystaný pestrý program.

Kalendár podujatí – júl – august

júl - august

Hudobné a divadelné víkendy
/ pešia zóna

Leto na Nitrianskom hrade
/ Nitriansky hrad

Letné koncerty a divadielka
/ Music a Cafe

Leto na Samovej č. 1 / Samova ulica

21. júl / piatok

19.00
Carpe Diem / classic rock,
zaujímavé hudobné nápady,
kreatívne aranžmány / pešia
zóna, Svätoplukovo námestie

23. júl / nedeľa

17:00
Bábkové divadlo Divadlo dúha –
Mravec Gregor / divadelné
predstavenie pre deti / pešia
zóna, Svätoplukovo námestie

18.30
Janko Kulich a kolégium
/ rockové country a humorné
pesničkárske „folkoviny“ / pešia
zóna, Svätoplukovo námestie

28. júl / piatok

19.00
V8 Band / swing, funky, pop,
blues, gospel a iné / pešia zóna,
Svätoplukovo námestie

29. júl / sobota

Sviatok nového chleba
/ KD Dražovce

30. júl / nedeľa

17.00
Divadlo Zábavka – Smiech
je najlepši liek / divadelné
predstavenie pre deti / pešia
zóna, Svätoplukovo námestie

18.30
Ponte Pardo - flamenco nuevo band
/ flamenco koncert a tanec / pešia
zóna, Svätoplukovo námestie

4. august / piatok

19.00 NIEČO NAVYŠE
melodický Rock / pešia zóna,
Svätoplukovo námestie

5. august / sobota

18.00
Nitriansky komorný orchester
ZOE / filmová hudba / pešia
zóna, Svätoplukovo námestie

6. august / sobota

17.00
Divadlo Na Hojdačke - KoloBEH vody
/ divadelné predstavenie pre deti
/ pešia zóna, Svätoplukovo námestie

18.30
Richard Autner & band / autorské
skladby z albumu Odpovede
ale i niečo nové / pešia zóna,
Svätoplukovo námestie

17.00 – 19.00
Bicyklom zoborskými
zákutiami / zraz pri Artine

11. august / piatok

Bielo-čierny koncert pod
nitrianskym nebom / koncertné
vystúpenia hudobníkov so
zrakovým postihnutím / pešia
zóna, Svätoplukovo námestie

11. – 13. august / piatok - nedeľa

Nitránske pivobranie / pešia
zóna, Svätoplukovo námestie

12. august / sobota

12.00
Hájovský kotlík / KD Párovské Háje

12. – 13. august / sobota - nedeľa

Nitrianske hody a dožinky
/ Svätoplukovo námestie, pešia zóna

Púť k Matke Božej / Kalvária

17. – 20. august / štvrtok – nedeľa

Agrokomplex – medzinárodná poľnohospodárska a potravinárska výstava
Poľovníctvo, Rybárstvo, Včelárstvo;
Národná výstava hospodárskych zvierat
/ Výstavisko Agrokomplex

18. – 19. august / piatok, sobota

Chrenovské slávnosti / Výstavná ul.

18. august / piatok

19:00
Fénix / rocková kapela z Nitry / pešia zóna, Svätoplukovo námestie

18. – 19. august / piatok, sobota

FLAM festival / Hidepark Nitra

19. august / sobota

15.00 – 18.00
Leto na Zoborskom kláštore, prehliadky areálu so sprievodcom / Zoborský kláštor

20. august / nedeľa

14.00 – 16.00
Zážitkové putovanie Hradiskom Zobor, pod názvom Tajomstvá pravekej hory / zraz pri altánku na rázcestí pred Špecializovanou nemocnicou sv. Svorada

17.00
Divadlo Jaja – Divoška a Ramptantintanton / divadelné predstavenie pre deti / pešia zóna, Svätoplukovo námestie

18.30
Bratia Geišbergovci, hostia Lucia Korená a Ondrej Koval' / poetický koncert autorských piesní / pešia zóna, Svätoplukovo námestie

26. august / sobota

Janíkovský ohnivák / futbalové ihrisko Janíkovce

26. – 27. august / sobota, nedeľa

Klokočinský jarmok / Mikovíniho ulica

27. august / nedeľa

Bonnie Tyler & Chris Norman / amfiteáter Nitra

28. august / pondelok

10.00
Hudobný festival SLÍŽOVICA / Agrokomplex Nitra

29. august – 4. september / utorok – pondelok

Labyrint fest Nitra / Nitriansky hrad

29.8. 4 Tenoři / slávne muzikálové hity, swingové evergreeny, operné árie a piesne K. Svobodu

30.8. Pokáč / český pesničkár a textár hrajúci na gitaru a ukulele

31.8. DESmod + hostia Rednex, Zuzana Smatanová

1.9. Mária Čírová

2.9. Marie Rottrová

3.9. Teatro Tatro KABARET

4.9. Anna Polívková – inscenácia Proslov

30. august / utorok

17.00 – 18.00
Beseda s Vandou Rozenbergerovou, 16. ročník / Cyklus besied so súčasnými slovenskými spisovateľmi 4-3-2-1 / Nitrianska galéria

2. september / sobota

Kráľovská Nitra – 775. výročie udelenia kráľovských výsad Nitre / Na Vršku

Zmena programu vyhradená.

viac info
na www.nitra.eu

Ľuďom v núdzi môžete darovať hlinený dukát

Aj by ste pomohli, len sa bojíte, že ľudia bez domova vaše peniaze minú na cigarety a alkohol? Hlinený dukát sa nedá zneužiť, nakúpiť si zaň môžu ľudia iba potraviny či nocľah.

pre bezdomovcov, ale aj za služby v útulku, ako je napríklad obed alebo sprcha," povedala Naďa Šimová, šéfa odboru sociálnych služieb na nitrianskej radnici.

Mesto tiež rieši možnú spoluprácu so súkromnými prevádzkami, ktoré by dukáty mohli vymieňať napríklad za občerstvenie. Samospráva vyzvala gastro prevádzky v širšom centre Nitry, aby sa do projektu zapojili. V prípade záujmu sa môžu prihlásiť na telefónnom čísle 0907 451 771.

Juraj Barát – riaditeľ Diecéznej charity, Naďa Šimová a Marek Hattas

Nové platidlo, ktorým si ľudia v núdzi zabezpečia, čo nutne potrebujú. Aj do mesta pod Zoborom prichádza hlinený dukát. Ide o projekt Diecéznej charity, ktorá požiadala o grant z dotačnej politiky mesta Nitra.

Špeciálne platidlo v hodnote jedného eura si už dnes môžete kúpiť na mestskom úrade alebo v Turistickom informačnom centre priamo na námestí. Pripravujú sa tiež automaty, ktoré vám vydajú dukáty. Tie potom môžete podarovať ľuďom v núdzi, napríklad tým, čo nemajú strechu nad hlavou.

„Hlineným dukátom si môžu zaplatiť potraviny v potravinovej výdajni na mestskej tržnici alebo v Dome charity sv. Rafaela na Štúrovej ulici. Môžu si ho tiež vymeniť za nocľah v Útulkú

Prečo mesto zvolilo tento spôsob pomoci? Podľa primátora Mareka Hattasa ide hlavne o to, aby ľudia neváhali pomôcť sociálne slabším obyvateľom, pričom dukáty sú ideálne riešenie práve preto, že sa nedajú nezmyselne minúť napríklad na návykové látky. „Na rozdiel od eur sú hlinené dukáty nezneužitelné. Podarovaním dukáta pomôžeme zabezpečiť hygienu pre ľudí bez domova, možnosť prenocovať v teplé a takisto aj jedlo. To sú veci, ktoré sú hlavne v zimných mesiacoch mimoriadne potrebné,“ doplnil Marek Hattas.

Tomáš Holúbek
foto: Lenka Mareková

Automat na dukáty na mestskej tržnici

V máji nás navždy opustili títo Nitrania

Božena Árvayová
vo veku 77 rokov

Stanislav Bezák
vo veku 88 rokov

Miroslav Brucker
vo veku 77 rokov

Oto Brunegraf
vo veku 81 rokov

Ján Bystrianský
vo veku 91 rokov

Filoména Čerňanová
vo veku 87 rokov

Mária Danková
vo veku 81 rokov

Ladislav Demeter
vo veku 57 rokov

Vladimír Depeš
vo veku 78 rokov

Hilda Dobříková
vo veku 38 rokov

Zuzana Eršeková
vo veku 88 rokov

Peter Fitko
vo veku 74 rokov

Viliam Fraňo
vo veku 75 rokov

Zuzana Furková
vo veku 72 rokov

Karol Gavura
vo veku 85 rokov

Milan Gerlici
vo veku 80 rokov

Ivan Godál
vo veku 82 rokov

Ivan Gregor
vo veku 82 rokov

Igor Hrušovský
vo veku 64 rokov

Daniel Imre
vo veku 75 rokov

Katarína Jankovičová Šedivá
vo veku 57 rokov

Klotilda Kimleová
vo veku 85 rokov

Eva Klemonová
vo veku 65 rokov

Jaroslav Kliha
vo veku 85 rokov

Veronika Kotešiovská
vo veku 86 rokov

Alexander Kováčik
vo veku 76 rokov

Viliam Kozár
vo veku 70 rokov

Helena Kozárová
vo veku 91 rokov

Elena Krbušíková
vo veku 87 rokov

Patrik Ligač
vo veku 43 rokov

Ernest Lichtner
vo veku 76 rokov

Gabriela Lojková
vo veku 82 rokov

Michal Marko
vo veku 91 rokov

Jozef Matický
vo veku 89 rokov

Eduard Michalička
vo veku 80 rokov

Amália Michalková
vo veku 81 rokov

Marian Milo
vo veku 73 rokov

Ervín Miškolczy
vo veku 87 rokov

Anna Mitková
vo veku 79 rokov

Anna Nemčeková
vo veku 66 rokov

Jozef Ondrejček
vo veku 86 rokov

Helena Otottová
vo veku 66 rokov

Margita Papírníková
vo veku 94 rokov

Miroslav Pažma
vo veku 66 rokov

Anna Račeková
vo veku 84 rokov

Ladislav Rus
vo veku 88 rokov

Jozef Slávik
vo veku 79 rokov

Stanislav Sloboda
vo veku 75 rokov

Pavol Šťahel
vo veku 75 rokov

Edita Stareková
vo veku 82 rokov

Beáta Starodubceová
vo veku 64 rokov

Vladimír Šimoňák
vo veku 65 rokov

Milan Šinský
vo veku 70 rokov

Ján Šípka
vo veku 71 rokov

Jozef Tomko
vo veku 78 rokov

Katarína Tóthová
vo veku 77 rokov

Milan Vachulík
vo veku 57 rokov

Helena Vargová
vo veku 90 rokov

Vladimír Zachar
vo veku 62 rokov

Anna Žiaková
vo veku 91 rokov

V júni nás navždy opustili títo Nitrania

Jozef Adámek
vo veku 81 rokov

Helena Adámková
vo veku 88 rokov

Valéria Andelová
vo veku 91 rokov

Peter Bališ
vo veku 60 rokov

Ondrej Baráth
vo veku 90 rokov

Margaréta Bestvinová
vo veku 64 rokov

Vlasta Billichová
vo veku 78 rokov

Celestína Bohátová
vo veku 84 rokov

Mária Burdová
vo veku 73 rokov

Zlatica Čapová
vo veku 59 rokov

Helena Domčeková
vo veku 72 rokov

Viera Erdélyiová
vo veku 68 rokov

Gabriela Farská
vo veku 74 rokov

Helena Grupačová
vo veku 76 rokov

Bernard Guzmický
vo veku 64 rokov

Marta Hagarová
vo veku 66 rokov

Juraj Halás
vo veku 34 rokov

Miloslav Hatala
vo veku 87 rokov

Július Holčík
vo veku 67 rokov

Mária Horemužová
vo veku 80 rokov

Jozef Horváth
vo veku 55 rokov

Apolonia Horváthová
vo veku 89 rokov

Marta Hotová
vo veku 90 rokov

Emília Ivančíková
vo veku 68 rokov

Ján Jakúbek
vo veku 85 rokov

Marta Jašíčková
vo veku 75 rokov

Eduard Jurík
vo veku 76 rokov

Ján Kabát
vo veku 83 rokov

Oľga Kelešiová
vo veku 89 rokov

Štefan Kiaček
vo veku 85 rokov

Pavel Kóňa
vo veku 87 rokov

Helena Košťálová
vo veku 72 rokov

Veronika Kováčová
vo veku 68 rokov

Mária Krajčírová
vo veku 80 rokov

Otilia Macková
vo veku 91 rokov

Jozef Malec
vo veku 91 rokov

Terézia Martišková
vo veku 72 rokov

Bohuslav Mošat
vo veku 89 rokov

Štefan Ördög
vo veku 74 rokov

Marta Poláková
vo veku 88 rokov

Danica Popluhárová
vo veku 70 rokov

Alžbeta Porubská
vo veku 97 rokov

Miroslav Rajčáni
vo veku 69 rokov

Helena Rajtarová
vo veku 74 rokov

Marek Repa
vo veku 47 rokov

Elvira Richterová
vo veku 90 rokov

Vladimír Rumanovský
vo veku 78 rokov

Anna Slamková
vo veku 92 rokov

Pavína Stritzová
vo veku 86 rokov

Mária Struhárová
vo veku 90 rokov

Milan Supek
vo veku 62 rokov

Helena Svitačová
vo veku 64 rokov

Alena Šottníková
vo veku 66 rokov

Stanislav Šušla
vo veku 89 rokov

Oľga Švecová
vo veku 78 rokov

Božena Takáčová
vo veku 81 rokov

Jaroslav Tonka
vo veku 69 rokov

Mária Tvrdoňová
vo veku 84 rokov

Valéria Urbanová
vo veku 88 rokov

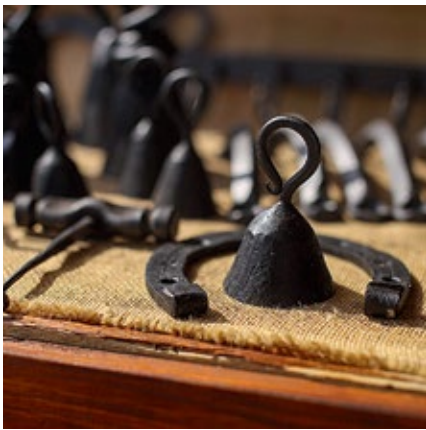
Igor Velčícký
vo veku 17 rokov

Helena Verčinská
vo veku 71 rokov

Peter Vítek
vo veku 56 rokov

Božena Zrubcová
vo veku 73 rokov

	STÚPENEC STOIZMU	1	A PODOBNE (SKR.)	ROPNÝ (SKR.)	OBYVATEĽ ARABIE		SLIED, PÁTRAJ	ČASŤ ÚST	RAJ	ŤAŽNÉ DOMÁCE ZVIERA	TELESNÁ VÝCHOVA (SKR.)	2	SPRAV	OBRÁZY ZEMSKÉHO POVRCHU
SPARNO						ŠIROKÁ SKÁLA								
TESÁRSKA SEKERA						OPAK DÓVERA KILOAMPÉR (ZN.)								
OBCHODNÝ DOM (SKR.)			PODZEMNÁ OS RASTLINY KYPRI PLUHOV								STRAPCOVITÁ METLA PLAT ŽOLDNIERA			
PREDPONA S VÝZNAMOM ROVNÁKY				SAMEC OVCE RAMENO (NEM.)						ŽE, ABY				
RUČNÝ VOZÍK										STREDOVÁ CIARA			DEPILUJ	MENO ŠARLOTY
POMÔCKY: SC, ARM, LAVRA	RUSKÁ ORBITÁLNA STÁNICA ODDELENIE (SKR.)									MENO LEONARDA				
ZÁKLADNÁ ČÍSLOVKA										MAJÚCA VEĽKÝ ROZMER				
DOM KULTÚRY (SKR.)			HORE	MUŽSKÉ MENO (25.10.)						 PONÁRAJ MAJSTROV. SVETA (SKR.)				
ŽENSKÉ MENO (16.4.)										NÁMORNÁ MIERA				
 TROPICKÁ ŽIVICA	CITOSLOV. BOLESTI PRVÝ ČLOVEK				PRÍSLUŠNÍK ANABAPTISTOV		ŽENIE	MRAVOKÁRKA	POHONNÉ LATKY (SKR.)	SKANDIUM (ZN.) ÚRODNÉ MIEŠTO V PUŠTI			OBLEP	ZVOLANIE NA KONE
VÁČŠÍ PRAVOSLÁVNÝ KLÁŠTOR						SKLAD					KOČIAR DOBA			
K VECI, VECNE (KNIŽ)						USKUTOČNOVALI UTLAK ABVOLT (ZN.)								
3									VZADU			POVZDYCH (CITOSL.)		
AKADÉMIA MÚZICKÝCH UMENÍ (SKR.)				STEH					ZNÍŽENÝ TÓN A			POŽÍVAJ TEKUTINU		

(1. časť tajničky) ulica bola v prvej polovici 20. storočia oveľa dlhšia ako dnes. V rokoch 1908 až 1941 ju tvorilo až šesťdesiat domov a siahala až po dnešné Župné námestie. Bola to typická (2. časť tajničky) časť Nitry, okrem zopár úradníkov tu bývali krajčír, obuvníci, murári, (3. časť tajničky), maliari, stolári... Vo vtedajšej Nitre okrem cukrovár, mlynu a tabakovej továrne nebol takmer žiadny priemysel. Podstatnú priemyselnú výrobu v meste vykonávali práve remeselníci žijúci na tejto ulici. V tejto mestskej časti panoval neobyčajný ruch. Dennodenne navštevovali Podzámsku ulicu stovky zákazníkov. Celkový kolorit Podzámskej dopĺňalo susediace tridsaťhektárové územie pod hradným kopcom, obkolesené riekou Nitrou a mlynským náhonom (dnes Sihot).

Mesto
Nitra

Meno, priezvisko:

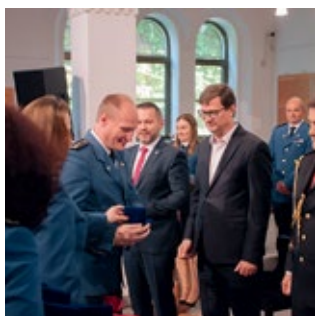
Telefónne číslo:

Zapojte sa do súťaže o tri publikácie o Nitre

Riešenie krížovky spolu s kupónom a vašim telefónnym číslom pošlite do 31. 8. 2023 na adresu:

Mestský úrad, Odbor komunikácie a propagácie,
Štefánikova trieda 60, 950 06 Nitra alebo e-mailom na
redakcia@msunitra.sk

Výhercov budeme kontaktovať telefonicky.

Mesto Nitra ocenili za spoluprácu pri zvládání humanitárnej krízy

Krajské riaditeľstvo Hasičského a záchranného zboru v Nitre pri príležitosti osláv sviatku svätého Floriána slávnostne odovzdalo ocenenie príslušníkom Hasičského a záchranného zboru Nitrianskeho kraja. Medzi ocenenými bolo aj Mesto Nitra. Uznanie získalo za plnenie úloh vo veľkokapacitnom registračnom centre, ktoré vzniklo ako reakcia na hromadný prílev ľudí zasiahnutých vojnou na Ukrajine.

Nitra sa pridala k iniciatíve #bezhejtu

Spolu s ďalšími verejnými inštitúciami, firmami, mimovládnyimi organizáciami, médiami a influencerami podporuje kultivovanú diskusiu v online priestore. Radnica nastavila základné pravidlá komunikácie na oficiálnych digitálnych kanáloch mesta, na ktorých nedáva priestor vulgarizmu, urážkam, prejavom neznášanlivosti a diskriminácie.

V akom stave je rezidentské parkovanie?

V téme rezidentského parkovania sa aktuálne pripravuje znenie VZN. V prípade, že jeho znenie nájde podporu u poslancov, bude predložené na rokovanie mestského zastupiteľstva spolu s návrhom na vyčlenenie financií na kúpu nových parkomatov a vozidla s automatizovaným kontrolným vybavením. Zatiaľ sa snažíme doplniť reguláciu aspoň na uliciach v Starom meste, na ktorom nám to dovoľuje dnešné VZN. O doplnení takéhoto dopravného značenia rokujeme s Krajským dopravným inšpektorátom.

Poslanci darovali Hospicu u Bernadetty 500 eur

Počas prvého tohtoročného zastupiteľstva si mali možnosť zakúpiť originálny Maltéžsky punč, ktorý pripravili dobrovoľníci nitrianskeho centra Maltéžska pomoc Slovensko. Vďaka ich dobrovoľným príspevkom sa podarilo vybrať sumu 500 eur, ktorá pomôže nitrianskemu hospicu a jeho klientom.

Partia mladých ľudí obnovuje mládežnícky parlament

Ide o poradný orgán primátora mesta. Hlavným prínosom je, okrem miestnej aktivizácie mládeže, príležitosť a mechanizmus, ako poznať potreby a názory mladých ľudí v meste a dať im možnosť priamo participovať na rozvoji mesta. Aktivity mládežníckeho parlamentu môžete sledovať na ich oficiálnej Facebook stránke www.facebook.com/nmparlament.

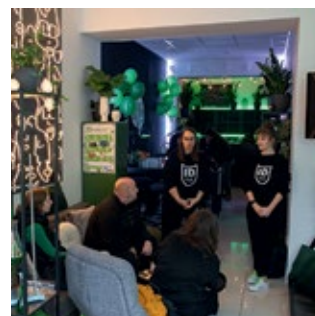
Radnica pripravila mapu poskytovateľov sociálnych služieb v Nitre

Umožňuje nepretržitý online prístup k informáciám o možnostiach sociálnej podpory a záležitostiach, ktoré treba vybrať v rôznych životných situáciách, či už ide o narodenie a starostlivosť dieťaťa, dovŕšenie dôchodkového veku, ošetrovateľskú starostlivosť, úmrtie, nájomné bývanie a mnohé ďalšie. Mapa je prístupná na stránke bit.ly/socialnesluzbyvnitre

Vznikol portál, ktorý prepája firmy s organizáciami hľadajúcimi dobrovoľníkov

Portál www.kdepomahat.sk, ktorý vytvorilo Nitrianske centrum dobrovoľníctva, je určený predovšetkým firmám, ktoré sa chcú zapojiť do pomoci v mieste, kde pôsobia. Služí ako prehľadný zoznam organizácií a inštitúcií z nitrianskeho regiónu, ktoré potrebujú dobrovoľnícku, materiálnu alebo finančnú pomoc.

Na pešej zóne otvorili ID klub pre mladých

Ide o iniciatívu občianskeho združenia IPČko, ktoré do Nitry prinieslo koncept neformálnej psychologickéj pomoci pre mladých ľudí. V ID klube nájdú mladí bezpečné miesto na objavovanie svojho ja ako aj skupinu psychologov a psychologičiek, ktorí ich budú na tejto ceste sprevádzať. ID klub sídli na Štefánikovej triede. Viac info o ID klube nájdete na www.idklub.sk.

Nitra získala certifikát za triedený zber odpadu

Organizácia zodpovednosti výrobcov ENVI - PAK udelila mestu Nitra certifikát, ktorý potvrdzuje, že v roku 2022 vytriedilo 4 304 ton komunálneho odpadu a prispeli k úspore emisií skleníkových plynov v objeme 63,5 miliónov kilogramov oxidu uhličitého. ENVI-PAK takisto uhradil náklady za prevádzkovanie triedeného zberu v Nitre za rok 2022 v celkovej výške 838 548 eur.

Počas marcovej Primátorskej kvapky krvi darovalo krv až 41 ľudí

Odboru sa zúčastnila verejnosť, ale aj zamestnanci mesta. Na mestský úrad prišlo 48 ľudí, darovať krv mohlo 41 darcov, z toho 18 bolo zamestnancov mestského úradu. Odbor krvi zastrešovala mobilná jednotka Národnej transfúznej služby.

**Stiahnite si oficiálnu mestskú
mobilnú aplikáciu NITRA
a majte všetky informácie
na jednom mieste**

